קפטן אינטרנט

הארץ מולטימדיה

www.haaretz.co.il/captain

גיליון מס' 159

21.3.00

פורים שמח
עמ' 14

הירוקים החדשים

הסופר ברוס סטרלינג מארגן מהפכה

עמ' 8

קווין מיטניק בוועידת ההאקרים

ועוד עניינים

עמ' 4

הקפטן משאיר טיפ

והפעם: POWER POINT

עמ' 6

מיקרוסופט נגד סוני

מלחמת הקונסולות יצאה לדרך

עמ' 13

עכבר הכפר

"מחשב מאפשר לעשות יותר טעויות יותר מהר מכל המצאה אחרת בהיסטוריה האנושית, להוציא אולי רובים וטקילה"
(מיטש ראליף)

מחדל הגייני "פתאום מצאתי את עצמי ממש בתוך רשת המחשבים הפנימית של הבית הלבן. קצין הביטחון שאל אותי במחשב מה אני צריך. אולי הוא חשב שאני הנשיא או מישהו חשוב. עניתי לו: 'נייר הטואלט אזל'" (ההאקר הוותיק ג'והן דרייפר, המכונה 'קפטן קראנץ', מתאר את הפריצה שבעקבותיה שופרה מערכת האבטחה של הבית הלבן. ידיעות אחרונות, 14.3)

בטח נכון "שמעתי שישראל היא מדינה מאוד מיוחדת, כי כל הצעירים הולכים לצבא ולומדים לוחמה אלקטרונית. זה נכון או שזה רק שמועות?" (ההאקר אנדי מילר, שאמור להגיע בשבוע הבא לוועידת ההאקרים בישראל. ידיעות אחרונות)

ואם דוקרים אותו?
"להאקר אין גיל ואין מצב משפחתי. אלה דברים לא חשובים בעינינו" (מילר, מסרב לענות על שאלות אישיות. ידיעות אחרונות)

"'שלחתי יונת דואל' (אחד ניאו-מעודכן)"
(מתוך השער האחורי של "העיר". ויש המשך:)

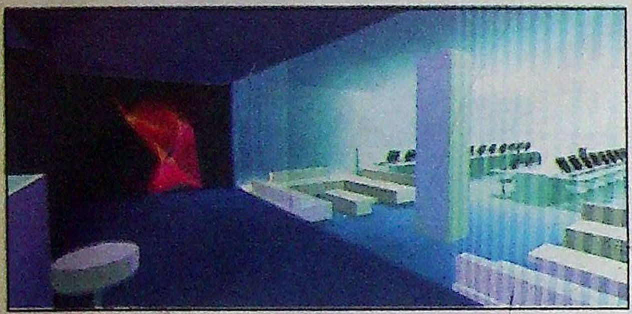
"והיונה? תפקדה עשר, אבל חזרה עם כנפיים ג'יבריש"

המהדורה המקוונת של "קפטן אינטרנט"
מתעדכנת כל יום - כל היום (ובחינם)
http://www.haaretz.co.il/captain

פורום "קפטן אינטרנט"
http://www.iol.co.il/captainforum

"נוטופיה" הוא אינטרנט-קפה לונדוני מיוחד במינו, שנפתח בחודש שעבר בערב של גלישה בעירום, הראשון בסדרה מתוכננת של ערבים דומים. אלא שהערב השני, שנערך לפני כעשרה ימים, כבר נתקל בהתנגדות מצד השכנים בבניין מעל הקפה, שהגישו תלונה במועצה המקומית. חברי המועצה פנו מיד לטפל בתלונה – הם אפילו הרגישו צורך לבקר בקפה פעמיים נוספות כדי לוודא שהבינו את העובדות לאשורן. בהתאם לתקנות הצניעות העירוניות, שיגרה המועצה אזהרה לבעלי המקום להפסיק לקיים בו ערבי גלישה בעירום.

אבל המו[...]א מנעה מנוטופיה להמשיך לקיים ערבי אינטרנט אלטרנטיוויים, ובעלי הקפה מתכננים לקיים בו ערבי סרטים וערבים ללסביות, הומוסקסואלים וטרנסקסואלים. עיצוב המקום נעשה לדבריהם בהשראת הסרט 2001 אודיסיאה בחלל. בקירות הקפה מותקנים אקווריומים ענקיים עם דגים, והאור המופץ דרך קירות שקופים למחצה יוצר אשליה של צלילה בבריכה טרופית.

לרשות המבקרים בנוטופיה עומדים 40 מחשבים עם צגים שטוחים. לכל צג מחוברת מצלמת רשת. משתמש שמזהה במקום אדם אחר שמוצא חן בעיניו, יכול לפנות אליו בשיחת ועידה דרך המחשב.

[...]ד שמגיעים ללונדון לנסות את הדבר האמיתי, אפשר להתרשם מסיור וירטואלי באתר של נוטופיה – זה נראה בערך כמו בתמונות מעל.

http://www.nutopia.net

גל מור

לארוז ולפרוק הם שני הדברים שהקפטן שלכם הכי לא אוהב לעשות. הם משפיעים עליו לא טוב; הם מה שהם, גורמים לו להתפרק ולהתכנס, להתכנס ולהתפרק. השבוע הוא נאלץ לעשות את שניהם בו זמנית, מה שהפך את היומיום שלו – והיומיום הוא הדבר היחיד שיש, עד כמה שדברים ישנם – לסדרה מעיקה של בהיות עגומות בכל מני כלומים, חלקם גמישים, חלקם מאונכים.

למה כל זה? בגלל הטיול. הקפטן שלכם יוצא לטיול ארוך, כנראה בספינה. הוא אמר את זה בשבוע שעבר, אבל דומה שאף אחד לא האמין לו. ככה זה, מאז באג 2000 אנשים לא אוהבים להאמין למה שעומד לקרות, ועכשיו הם משלמים את מחיר האנטי-קליימקס. גם הקפטן בעצמו לא האמין בהתחלה, או הדחיק, או שניהם, אבל תאריכים יש להם נטיה להתקרב ולהגיע. הקפטן שלכם זועם: עט אדום מקיף תאריך ביומן – והאדם, כל חייו משתנים. עיגול, רק עיגול מסביב למספר. איזה עצבים, איזה חוסר אונים. הקפטן שלכם מנסה לחשוב על סיטואציה בה חוסר האונים גדול יותר ומצליח לחשוב על עצמו מחליק באמבטיה. הידיעה שבכל מקום יש אמבטיה שאפשר להחליק בה מנחמת אותו.

מה הוא אורז? הוא אורז את הדברים שהוא לוקח איתו. מה הוא ייקח? הוא היה רוצה לקחת את הכל, אבל אי אפשר, כי יש דברים שלא נכנסים בשום תיק: מקום מפגש של קירות ספציפיים עם תקרה ספציפית, הומור פנימי, סדק בין בלטות, המכה הקטנה שהוא מקבל בברך בכל פעם שהוא מקרב את הכיסא למחשב, יש המון דברים כאלה והם יישארו מאחור, יחכו לקפטן שיחזור. רוב הדברים שכן נכנסים בתיק לא מעניינים אותו. עוד חולצה, פחות חולצה. קונפקציה, בסך הכל קונפקציה.

מה הוא פורק? הוא פורק מעצמו את מה שמכונה "קפטן אינטרנט". אחרי שבשבוע שעבר פגש את קפטן אינטרנט בחדר ריק (מאז היו לו עוד פגישות עם עצמו) וזה אמר לו שאם יפסיק לכתוב את "שלום, כאן הקפטן שלכם" יפסיק להיות הקפטן שלכם, מנסה הקפטן שלכם – הוא עדיין הקפטן שלכם, לעוד שבועיים – לעשות את זה כמו גבר. אין לו בעיה להיות גבר, הוא כזה כבר כמה עשרות שנים, אבל הוא לא מבין איך העבודה הזו אמורה לעזור לו עם התמודדות.

וכך, ממשיך הקפטן לדחוף ראש נבוך אל הפתח ברגשותיו, ושם ממשיך לשבת ההוא שנראה בדיוק כמו הקפטן שלכם. לראות אותך, אומר הקפטן לקפטן, זה כמו לשמוע את הקול של עצמי במזכירה. מכיר את זה, עונה הקפטן, מיד אתה חושב: זה אני או שזה איך שאני נשמע או שזה איך שאני חושב שאני נשמע ובמה זה שונה מאיך שאני נשמע באמת כי לעצמי אני לא נשמע ככה. כן, עונה הקפטן. נהיית חסכן במילים, שואל הקפטן. לא, עונה הקפטן, אני סתם לא מבין איך זה יעזור לי לפרוק. ואני לא מבין מה אתה עושה מזה כזה עניין, שינוי זה טוב. מי אמר ששינוי זה טוב? מי אמר ששינוי זה רע? למה כל שיחה איתך הופכת לוויכוח? כי אתה לא מסכים עם מה שאני אומר לך. גם אם הייתי מסכים זה היה הופך לוויכוח. לא נכון. כן נכון. לא נכון. ילד.

תגיד, מנסה הקפטן שלכם להתחיל מחדש, אתה יכול לשמור לי על הקפטן שהייתי עד שאני חוזר? לא, עונה הקפטן, אין לי מקום. מה כפת'ך, רחוף את זה בבוידעם. הבוידעם שלי מפוצץ בך, משיב הקפטן, אני שומר לך על הילד שהיית, על הנער שיצא ממנו, על הגבר שאיכשהו נוצר מכל זה, ויש עוד הרבה ממך ששמורים אצלי; כל אחד מהם, תאמין לי, חבילה חבילה. אתה רוצה להגיד לי שהם כולם עוד אצלך? וודאי, אתה חושב שאני זורק משהו? אפשר לראות אותם? לא כדאי לך. אולי אתה צודק. רוצה עצה? יש לי ברירה? קח את הקפטן שהיית, קפל אותו טוב טוב, רחוף בשקית ניילון, שלא יירטב, ושים בכיס.

אורז ופורק, אורז ופורק. מרוב פעילות אין לקפטן שלכם זמן לתכנן את הטיול. הוא מתחיל לחשוב שבכלל אין טיול, אבל הוא יודע טוב מאוד שזה לא משנה באמת – הכל זה אשליות, העניין הוא באיזה אשליה אתה מאמין. הקפטן שלכם עושה הפסקה ופונה להביט בחלון. לא נשאר לו הרבה זמן להביט מהחלון הזה, אבל גם זה לא העניין שמטריד אותו; בינו לבין עצמו הוא יודע שהרבה יותר מטריד אותו שלא נשאר הרבה זמן בו האנשים שעוברים בחוץ יראו את הקפטן עומד בחלון. אחר כך הוא נוסע באוטובוס, פרצופו משתקף בחלון אחורי של מכונית ופתאום הוא שמח: שינוי מתקרב ושינוי זה טוב.

קפטן אינטרנט

עורך: דרור פויר. סגנית עורך: נתלי מלצר. עיצוב: עדי קידר.
כתובת המערכת: עיתון "הארץ", רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב 61001 טלפון: 03-5121755 פקסימיליה: 03-5121753 דואר אלקטרוני: captain@haaretz.co.il
המהדורה האלקטרונית של המוסף "קפטן אינטרנט" עולה מדי שבוע באתר של הקפטן: http://www.haaretz.co.il/captain. האתר מתוחזק על ידי IOL – http://www.iol.co.il.
המהדורה האלקטרונית של Wired מתעדכנת מדי יום באתר: http://www.hotwired.com

ההתרסה ואתה

אנשים – נותנים להם את כל היד, אבל הם רוצים אצבע. ויש גם ידיעה בלעדית בסעיף א'

דרור פויר
dror@haaretz.co.il

א. קווין מיטניק, ההאקר המפורסם בעולם שהשתחרר לא מזמן מהכלא, יקיים שיחת ועידה בווידאו עם משתתפי כנס ההאקרים Y2hacK שייערך בגני התערוכה בתל אביב בין התאריכים 28־30 בחודש הזה. הכנס ייערך במקביל לתערוכת אינטרנט וורלד.

תנאי השחרור של מיטניק מונעים ממנו כל גישה למחשב או ציוד מחשב (למרות זאת, הוא הוזמן לייעץ לקונגרס האמריקאי בענייני אבטחה), אבל מארגני הוועידה מצאו קומבינה. מיטניק יישב בחנות לציוד משרדי, רחוק ממחשב, יצולם בווידאו ויועבר לאינטרנט. גדול.

בכלל, הרבה אורחים חשובים מעולם ההאקינג יגיעו לכנס: ההאקר המיתולוגי קפטן קראנץ', ששמו האמיתי ג'והן דרייפר, אנדרי מילר מקבוצת כאוס הגרמנית, ועוד. זהו הכנס הראשון מסוג כזה שנערך בישראל, וההתרגשות גדולה. פיצה וקולה – המאכל הרשמי של ההאקרים – יחולקו חינם, יהיו פאנלים בנושאים הקשורים להאקינג, יהיו תחרויות ומשחקים, החביב בהם הוא: זהה את הסמוי. מי שמזהה סוכן סמוי, מקבל חולצת טריקו עם הכתובת: I SPOTTED THE FED. הסמוי, מצידו, ילבש חולצה עליה כתוב: I AM THE FED. קטעים.

ב. בקידוחים שערכתי בתוך ערימות עיתונים נתגלו סימנים להימצאותו של טרנד חדש. איך טרנד נולד? כמו תינוק – בהתחלה זה כואב, אחר כך יוצא החוצה וכולם שמחים. איך טרנד מתנהג? גם כן כמו תינוק – צורח עד לב שמיים, אחר כך נרדם לכמה שעות, אחר כך נודף ממנו ריח של חרא, ומהתחלה.

הטרנד נולד כהתרסה נגד הדור השלישי של הסלולר – זה עם האינטרנט והמידע תלוי המיקום. מובילי הטרנד מצהירים שהם בחיים, אבל בחיים, לא יגלשו באינטרנט דרך הסלולר ושהם בחיים, אבל בחיים, לא יקראו דרכו דואל ושהם בחיים, אבל בחיים, לא יקנו דרכו וכמובן שהם בחיים, אבל בחיים, לא ישלחו או יקבלו דרכו פקס. זה לא שהם נגד הסלולר, להיפך, הם אוהבים את הסלולר, אבל עד כאן – טלפון זה בשביל לדבר! הכי הם אוהבים להזכיר כל דקה וחצי שלכל מכשיר יש גם כפתור off.

אני לא יודע אם אני אגלוש באינטרנט דרך הסלולר או לא, אבל זה לא העניין. מעצבן אותי שמזכירים כל הזמן את כפתור ה־off. למרות שחשוב להשתמש בו מדי פעם, יש צליל לא נעים של בריונות ילדותית באיום הזה. כמו איומים אחרים, גם איום ה־off נובע מפחד: הפחד ללחוץ off, הפחד שמישהו אחר ילחץ עליך off. הפחד להיכבות.

לפעמים אני חושב שהאדם יצר את כל הטכנולוגיה רק בשביל כפתור ה־off. גם בשביל להראות שהוא חזק יותר, וגם בשביל לנסות לצקת קצת הגיון בבעיה הגדולה של החיים: המוות. כפתור ה־off הסופי. לנו אין, וזה לא פיר.

ג. הטכנולוגיה היא התרסה. התרסה נגד החולשה שבלהיות בנאדם. היא התרסה, והיא גם קריאה לעזרה. ההידבקות הילדותית הזו לכפתור ה־off, לכפתור ה־on. לפני כמה זמן ישבתי בפאנל כזה על האינטרנט. שאלו אותי מה הכי מפחיד בעתיד, אז אמרתי שמכשירים בלי כפתור off. לא בטוח שאני מאמין בזה, אבל זה נשמע לא רע.

ד. אפרופו כפתורים. בשבוע שעבר הושתל שבב קטן בגפיו של צרפתי אחד, מארק מרג'ר, שהיה משותק בגפיים כבר עשר שנים בגלל תאונת דרכים. עכשיו הוא מתחיל ללכת. מרג'ר משתמש בהליכון ועליו כפתורים, המשמשים כשלט רחוק לשבב. לחיצה על הכפתור והשבב נותן פקודה לרגל ללכת. בספטמבר 1999 הושתל שבב דומה במרג'ר, אולם היה בו באג והוא הוצא. השבב יכול לעזור רק לכאלו שנפגעו בעצבים, אולם השרירים שלהם עדיין חיים.

לפני כחודש פרסמנו כתבה מ־Wired על פרופסור קווין וורוויק שמשתיל בעצמו שבבים ומלמד אותם לתקשר עם המחשב. זו היתה התרסה לשם ההתרסה – לעשות משהו שאיש עוד לא עשה, להראות שאפשר. מארק מרג'ר לא התריס נגד אף אחד, הוא רק רצה ללכת שוב. ככה זה צריך להיות, המדענים מתריסים והאנשים מרוויחים.

ה. התקשרה אלי יחצ"נית. היה לה סקופ: בנטקינג נחשף אתר הערצה לברוך גולדשטיין. היא אמרה שזה אתר מזעזע, כי בכניסה אליו שומעים צרור יריות. היא אמרה שזה אתר חתרני. כל כך חתרני הוא האתר הזה, שיש עליו הודעות לעיתונות וכל מי שרוצה יכול לקבל את הטלפון של זה שבנה אותו, אחר דוד משהו.

מתקשרים גם יחצ"נים של אתרי מכירות פומביות. פה מישהו מוכר את אמא שלו, שם מישהו מחפש לקנות אמא של מישהו אחר, פה כליה, שם "מיין קאמפף" – הכל נורא מזעזע, הכל נורא חתרני, הכל ישר הופך להודעה לעיתונות. אתרי המסחר אוהבים את הגישה הבאה: מישהו ניסה למכור אצלנו סטייקים מבשר אדם, והורדנו את זה. מזעזע, נורא מזעזע. רוצים את הטלפון של אדם שניסה למכור את אוסף הציפורניים שלו? אחלה אייטם. מזעזע.

השבוע התקשרה גם גברת אחת שזעמה – אבל ממש זעמה – על זה שבקטגוריית ציור באינדקס של וואלה! מופיעה הפניה לאתר שמוכר ציורים מהמשפט של יגאל עמיר. זה מזעזע, היא אמרה. מי יכול לקנות ציורים כאלה, היא שאלה אותי והתעניינה איפה מוחים. הזדעזעתי איתה כמה דקות, הזעזוע הוא בחינם.

ו. סתם אני מחמיר איתם. הזכות להזדעזע בכבוד היא זכות יסוד. תוקם תנועה מיד ולאלתר, ושתהיה מזועזעת.

ז. כבר כמה פעמים המלצנו על מנוע החיפוש המצויין Google (http://www.google.com). אתר בלי פרסומות, בלי בלאגן, רק שורת חיפוש וזהו. לאחרונה נוסף לגוגל גם אינדקס. אינדקס מעולה. בשלב הזה הם מחביאים אותו קצת, אבל זה בטח ייפסק בקרוב. מה שחסר שם עכשיו זה רק צ'ט, דואר אלקטרוני בחינם, אתר משחקים, קצת מבזקים, מסחר אלקטרוני, ואולי עלינו פה על משהו.

http://www.google.com

ח. בזק נענתה, או נכנעה (תלוי איך מסתכלים על זה), לדרישות הגולשים, והיא מציגה מסלולים מיוחדים לגולשי האינטרנט. זה טוב מאוד, כמובן. סופסוף אפשר יהיה לגלוש בזול.

למרות זאת, למארגני השביתה – כן, מתארגנת שביתה – זה לא מספיק. ב-27 בחודש, יום שני הבא, הם קוראים לשביתת גולשים בין השעות שש בערב לחצות. כמה עשרות אתרים יחשיכו את עצמם. מטרת השביתה, אומרים המארגנים, היא להבהיר לכל מי שזה מעניין אותו שגולשי האינטרנט הם ציבור שיש להתחשב בו. הם דורשים לקדם את האינטרנט המהיר, לבטל את תשלום המע"מ על החיבור לאינטרנט, ועוד שתיים־שלוש דרישות – כולן הגיוניות. שכל אחד יחליט לבד אם לנוח כמה שעות.

אתר השביתה

http://www.nezeq.co.il

האח הגדול והוואפ הקטן

הם יודעים הכל ולא אכפת להם מכלום. תרחיש

אליחי וידל

סצינת פתיחה: חמישה נשיאי מגה-חברות נפגשים בקומה האחרונה של גורד שחקים ומחליטים להשתלט על העולם. בסצינה הבאה חולפת המצלמה מחוץ לחלונות של מגדלי הענק, בחדרים נראים אזרחים משתמשים במכשירי אינטרנט סלולרי זעירים. המצלמה חוזרת לחדר הישיבות האפלולי רק כדי לתפוס את חמשת אנשי העסקים משיקים כוסות שמפניה: כדור הארץ בידינו.

תסריטאי האפוקליפסה ההוליוודיים מניחים כי הקטסטרופה הבאה תבוא מבחוץ (חייזרים, כוכבי שביט, שואה גרעינית) או תתפרץ ממוחם של חריגים ומטורפים. תושבי כדור הארץ, לגרסתם, הם קורבנות חסרי אונים שמוצאים את עצמם נלחמים על החירות שנגזלה מהם על ידי גנרל סאדיסט, מחשב חסר רגש, או גוש פלסטלינה ולייטקס שטס מיליוני שנות אור כדי לשעבד הומנואידים בכריית זיפזיף.

אך מה בדבר תרחיש פשוט יותר, לפיו תושבי כדור הארץ הם אלה שיביאו על עצמם – בשמחה וברצון – אסון אורווליאני; חיים בהם מתבצע מעקב של 24 שעות ביממה על כל תנועה של הפרט. עד כמה מופרך הרעיון כי התמכרות ההמונים לטכנולוגיה תסמן את קץ חייהם הפרטיים?

הכל מתחיל אי שם בעבר הרחוק, בראשית המאה העשרים ואחת, כמה שנים לאחר פרוץ מהפיכת האינטרנט. האובססיה סביב המדיום החדש מעסיקה את תושבי העולם המערבי ללא הפסקה וענקיות הטכנולוגיה משכללות את מוצריהן על פי דרישת ההמונים. בתוך כשש שנים מהפריצה הגדולה של האינטרנט לבתים ולמשרדים מצליחות חברות הענק לפתח טכנולוגיה זולה להעברת נתונים באמצעות רשתות הטלפון הסלולרי. WAP קוראים לטכנולוגיה – Wireless Application Protocol.

בשלב הראשון הועברו ברשתות הסלולריות משחקים, נתונים על מזג האוויר, מידע על תנועת תחבורה ציבורית ומבזקי חדשות. אחר כך, עם שכלול הטכנולוגיה, זיהו החברות את העדפותיהם של המשתמשים על פי הרגלי השימוש במכשירים, והזרימו להם מידע המתאים לצרכיהם. חברות אחרות שילבו סוגי הטכנולוגיה – כמו דחיפת מידע וזיהוי מיקום המשתמש על פי הסיגנל הסלולרי שלו. בשלב השני נשלח למכשיר ה WAP מידע מפתה על מסעדות ובתי מסחר באזור בו נמצא המשתמש בכל עת. עוד ועוד מכשירים חדשים וזעירים שווקו, וכדור השלג החל להתגלגל.

השלב הבא: עכשיו משתמשים במכשירים הזעירים והפשוטים להפעלה מיליוני אנשים ברחבי העולם כדי לסחור באמצעותם בבורסות. מדדי המניות טסו לירח. עיקר הפעילות בשווקים הפיננסיים התרחשה סביב מניות של חברות הטכנולוגיה, שהמשיכו לשווק להמונים את מניותיהן באמצעות אותם מכשירים. דרך המסחר בבורסה הזרים הציבור ממון רב לחברות, ואלה השתמשו בכסף כדי להמשיך ולפתח אמצעים טכנולוגיים חדישים יותר, שרק הגבירו את ההתמכרות למוצריהן והיו לצינור יעיל ומשוכלל עוד יותר לשיווק מוצרי החברות.

מה קיבלו החברות בתמורה, חוץ מכסף? מידע. הן ידעו את כל פרטיו האישיים של המשתמש, כיוון שהוא שילם עבור השירות בכרטיס אשראי. כך הם גם יכלו לבצע מעקב מרוקרק אחר מצבו הכלכלי. הן ידעו מי חבריו ועם מי הוא מקיים קשרים עסקיים, הן ידעו היכן הוא נמצא בכל שנייה בשעות היממה, הן ידעו מתי הוא זמין לקבלת מידע ומה הן שעות הפנאי הפרטיות שלו. במשך השנים, עם התפשטות טכנולוגיית הפקודות הקוליות, ניתנה בידי ספקיות השירותים האפשרות לזהות גם את מצב רוחו של המשתמש על פי נימת קולו.

העלילה ממשיכה להסתבך: כיוון שהמידע רב הערך מפוזר בין כמה חברות, מיזוגי ענק הם צעד בלתי נמנע. ספקיות שירותי אינטרנט, מפעילות שירותים סלולריים, ענקיות מדיה תוכן ובידור, יצרניות לוויינים וחברות תוכנה ומחשבים חברו זו לזו, כורתות בריתות וחותמות על הסכמי שיתוף פעולה. המידע המפורט על חיי היומיום של מיליארדי בני אדם מרוכז עתה בידי קומץ מנהלי חברות.

בנקודה זו מופיע לראשונה גיבור הסרט שבסופו, אולי, ימגר את ממלכת הרוע. את הסרט יפיק אולפן הוליוודי ענק שהתמזג זה עתה עם ספקית אינטרנט, שרכשה לפני זמן מה חברת סלולר.

גן חיות קצת תנ"כי

"הרפתקאות איתמר בספארי", התקליטור האחרון בסדרת הלומדות היפה של קומפדיה, לא מחדש מספיק

"הרפתקאות איתמר בספארי", כמו תקליטורים אחרים בסדרה, נעשה בשיתוף דויד גרוסמן, רק שנדמה שחוץ מהשיער הג'ינג'י של איתמר ואביו, לא נותר כאן זכר לסופר. סיפור המסגרת כה נטול כישרון, שברור שלא נכתב על ידי גרוסמן: מופרך ככל שזה נשמע, לאיתמר נמאס לצפות בטלוויזיה. האבא הג'ינג'י שלו דווקא צופה באותה עת במשחק כדורגל, והוא מתפנה לספר לו על הימים הרחוקים, שבהם לא היתה טלוויזיה, ולכן יכול היה לעשות דברים מעניינים הרבה יותר. כאלטרנטיווה הוא מציע לאיתמר שני כרטיסים לספארי, ובילוי מלהיב בעולם של חיות.

צריך להבהיר, לא מדובר בתקליטור רע. הוא עשוי בקפידה, וממלא את תפקידו כהלכה: הוא מצליח לקרב ילדים בני 3-7 אל עולם החיות, וללמד אותם, כמו כל לומדה טובה, בלי שכמעט ירגישו בזה. הבעיה אולי טמונה בציפיות הגבוהות מתקליטורים בסדרה הזאת. סדרת איתמר מבית קומפדיה כללה עד כה משחקים וסיפורים מפתיעים בעולם רווי דמיון – "איתמר מטייל על הקירות" ו"איתמר צייד החלומות", שניהם עיבודים לסיפורים של גרוסמן – וגם "יום הולדת לאיתמר" ו"איתמר מציל את הים", האחרון הוא מעין משחק קווסט, עם גרעין סיפורי יפהפה. הפעם נוספו לציפיות הגבוהות גם הנושא המבטיח, ובמיוחד הצהרות החברה, כי בפיתוח הושקעו מיליון דולר, וכי התקליטור כבר תורגם ל-20 שפות והופץ בסוף החודש שעבר, במקביל ליציאתו בישראל, ב-30 מדינות. בכל מדינה שיתפה קומפדיה פעולה עם גן החיות המרכזי בה, למשל גן החיות בסן דייגו, והספארי אצלנו.

סרטון הווידיאו שמופיע בהתחלה רק מדגים איך הכל היה יכול להיראות טוב יותר – הסרט קצר ויפה, באיכות טובה, עם צילומים של חיות הספארי, שמציצים מתוך חור בעץ. אבל אז היינו צריכים לעבור אל תפריט המשחקים, וזה היה מאכזב. הנסיין שלנו, ילד בן חמש, הביט במסך ואמר: "עוד פעם פאזלים, עוד פעם משחק הזיכרון. לא רוצה". שבוע שלם אחר כך הוא שיחק רק במשחק המתנה המצורף לתקליטור – משחק יצירה מצוין, שכבר הופיע ב"יום הולדת לאיתמר", ומאפשר ליצור כרטיסי ברכה ולצבוע ציורים בצבעים שאפשר לערבב אלה באלה.

בתום שבוע הוא הסכים לחזור אל תפריט המשחקים, והמסקנה היא זהה: כל המשחקים עשויים בקפידה, כולם מפגישים את הילדים עם חיות שונות, ורובם כוללים תצלומים יפים של חיות מחיות שונות. אבל בסופו של דבר זהו בעיקר ניסיון לשכלל משחקים ידועים, ומי שכבר יש לו כמה לומדות בבית, ישתעמם מאחרים מהם במהרה. במשחק הזיכרון, למשל, צריך להתאים בין החיה לצאצא שלה, או לנסות לזכור את מיקום החיות רגע לפני שהחלונות נסגרים. אין ספק, מדובר בגיוון, אבל זה עדיין משחק זיכרון.

כל המשחקים, ופרק הלימוד המוצלח, מלווים על ידי איתמר ומושון האורנג־אוטן – הם מוחאים כפיים, אוכלים בננות ומציעים לצפות בסרטוני וידיאו נוספים, כל פעם על חיה אחרת. יש גם פרסים, שהילד שלנו מאוד אהב – לפעמים, אם מצליחים במשחק, זוכים בציור של חיה נבחרת, העובר לאלבום התמונות האדום.

לתקליטור מצורף כרטיס כניסה לספארי ומשחק זיכרון.

"הרפתקאות איתמר בספארי", הפצה: הד ארצי; מחיר: 159 שקל.

רונית רוקאס

הקפטן משאיר טיפ

אפשר לבחור דפדפן, אפשר לבחור מערכת הפעלה, אבל תוכנת מצגות יש רק אחת – PowerPoint של מיקרוסופט. לכבוד יציאת אופיס 2000, טיפים לגרסת 97 של התוכנה למאיטים לשדרג

א. הגרסה החדשה ביותר של PowerPoint (PPT) היא זו המגיעה עם ערכת Office 2000, אבל גם מי שמשתמש בגרסת 97' או 98' (למקינטוש) של התוכנה לא צריך להרגיש רע. זו גרסה משופרת ומלוטשת של התוכנה, עם מעט באגים והרבה אפשרויות.

ב. השיפורים העיקריים של גרסת 2000 הם הממשק החדש והמצוין, אפשרות שמירה משופרת של שקופיות כמסמכי HTML ושל מצגות שלמות כקובצי וידיאו, תמיכה בקבצים של animated GIFs, תמיכה טובה בטבלאות ממסכי Word ושילוב טוב יותר של אלמנטים אינטרנטיים בתוכנה. מהחידושים אפשר להתרשם בסיור בתוכנה שמציעה מיקרוסופט:

http://www.microsoft.com/office/powerpoint/PptTour.htm

ג. למשתמשים חדשים ב-PowerPoint 97 כדאי להוריד את הסיור המודרך – שיעור קצר ומאלף בשימושים הבסיסיים של התוכנה:

http://officeupdate.microsoft.com/downloadDetails/ppttut.htm

ד. Powerpoint 97, 98 ו-2000 משתמשים באותו פורמט של קבצים, כך שניתן לפתוח כל מצגת שנוצרה באחת התוכנות האלה בכל אחת מהאחרות. כדי שניתן יהיה לפתוח את המצגות גם ב-PPT 95, בוחרים "שמירה בשם", ובשמור כסוג בוחרים PowerPoint 95. מי שמשתמש עדיין בגרסת 95 ורוצה ליצור מצגות התואמות גם גרסאות מתקדמות יותר של התוכנה, יכול להשתמש ב-Converter הקטן הנמצא בכתובת:

http://officeupdate.microsoft.com/downloadDetails/pp8to7.htm

ה. טיפ קטן אך מועיל: כדי לצייר על גבי שקופית עיגול מושלם (ולא אליפסה), בוחרים בצורת הביצה מתוך סרגל הציור (תצוגה/סרגלי כלים/ציור – הסרגל נפתח בתחתית המסך, הביצה נמצאת במרכזו) חצים על כפתור ה-Shift בזמן שמציירים את העיגול.

ו. כדי למקם עצמים על גבי השקופית באופן מדויק, כדאי לנסות להשתמש במקלדת במקום בעכבר. בוחרים את העצם הרצוי על ידי לחיצה בעכבר על גביו, ומשתמשים במקשי החצים כדי להזיז אותו למעלה, למטה, ימינה או שמאלה.

ז. אנימציה היא כנראה האלמנט הכי פופולרי של PPT. איך זה עובד? כל אובייקט על גבי השקופית יכול להינות מאפקטים של אנימציה, שכוללים כניסה מכל צד של השקופית, הבזק, קפיצה, זחילה, הצצה, פיצול, מתיחה, ניגוב וכו'. וכך מנפישים: בוחרים את האובייקט המיועד ולוחצים בכפתור העכבר הימני. מהתפריט שנפתח בוחרים "הנפשה מותאמת אישית" (אפשר גם ללחוץ על אייקון הכוכב הצהוב בסרגל העליון מימין, ואז על הכפתור עם החץ הכחול). כאן בוחרים את סוג האפקט ואת הצליל שילווה אותו (בטאב "אפקטים"), ואת תזמון האנימציה של האובייקטים בשקופית (בטאב "תזמון"). יוצאים באישור.

ח. מצד שני אסור לשכוח שמדובר במצגת ולא בווידאו קליפ. יותר מדי אפקטים הם הסחת דעת מושלמת ממה שיש לכם להגיד.

ט. כדי ליצור אנימציה של חלקים בטבלה (בניגוד לאלמנטים עצמאיים בשקופית) נכנסים להצגת שקופיות/הנפשה מותאמת אישית/אפקטי תרשים.

י. כדי ליצור לינק משקופית לעמוד ברשת או לקובץ בדיסק הקשיח, יש להקליד את המילה שתשמש כלינק, להגדיר אותה, וללחוץ Ctrl+K (או לבחור הוספה/היפר קישור). בתיבה שנפתחת יש להקליד את ה-URL או את מיקום הקובץ, ולאשר. המילה המקורית תופיע בשקופית כלינק.

יא. הכפתורים בפינה השמאלית התחתונה של המסך (מעל סרגל הציור) מקבילים לקבוצת הפקודות הראשונה בתפריט התצוגה, משמאל לימין: שקופית (זו התצוגה הבסיסית), חלוקה לרמות, סדרן שקופיות, עמוד הערות, הצגת שקופיות (על מסך מלא).

יב. מה שווה מצגת, אם אי אפשר להציג אותה באינטרנט? אפשר: בוחרים כלים/עידת מצגת, ועוקבים אחר ההנחיות באשף ועידת המצגת. אפשר להשתתף במצגת כמגיש או כחבר בקהל, ולהציג אותה למספר לא מוגבל של אנשים, בתנאי שכולם מחוברים לרשת בה בעת.

יג. כדי לשלב מצגת בתוך אתר (בניגוד להצגה חד פעמית שלה) ניתן להפוך קובצי PowerPoint למסמכי HTML. מתוך תפריט הקובץ בוחרים "שמירה כ-HTML". האשף שנפתח מאפשר להעביר את המצגת לתבנית web בצורה טובה למדי על ידי הצגת אפשרויות בחירה, בין השאר, בתצוגה רגילה או תצוגת מסגרות, הצגת הקבצים הגרפיים כ-GIF או כ-JPEG, הגדרת רזולוציית המסך, הוספת פרטים כמו דואל ולינקים ועוד.

יד. מצד שני, שמירה כזו עשויה לגרום לאבדן מרכיבים חשובים במצגת, כמו אנימציה, ניווט וסאונד. כדי לשמור ברשת את המצגת בכל הדרה כדאי להשתמש ב-Animation Player, שהוא תוסף לאינטרנט אקספלורר, המאפשר לכל אחד המצויד בדפדפן (ובחלונות 95, 98, 2000, או NT) לנגן את המצגת, גם אם במחשב שלו כלל לא מותקנת PPT. יש לשמור את המצגת כ-Presentation (זו השמירה הסטנדרטית), ולשלוח אותה לנמען בדואל או להציב אותה באתר. את ה-Animation Player אפשר להוריד בכתובת

http://officeupdate.microsoft.com/downloadDetails/axplayer.htm

טו. הצגה של תמונות מסך (screenshots) מתוכנות אחרות על שקופית היא עניין לא פשוט: צריך שהתמונה תמלא את כל שטח השקופית, ושהרזולוציה שלה תישמר. אחרי שמצלמים את המסך (Alt+Print Screen במקלדת, בכל תוכנה) ומדביקים את התמונה על השקף (חוזרים ל-PPT ולוחצים Ctrl+V על גבי השקופית הרצויה), לוחצים על התמונה בעכבר ימני ובוחרים "עיצוב תמונה" (אופציה אחרונה בתפריט). בתיבה שנפתחת בוחרים את הטאב "מיקום", ומזינים את הספרה 0 בשתי התיבות. עוברים לטאב "גודל", מסמנים V ליד המשפט "קנה מידה מיטבי להצגת שקופיות", ובוחרים את רזולוציית המסך שבה נלקחה התמונה.

טז. אם המצגת מבוצעת ממחשב אחר, יש לוודא שהרזולוציה שלו מקבילה לזו שקבעתם כרזולוציה של תמונת המסך.

יז. אחת התבניות הנפוצות ביותר במצגת היא של כמה משפטים שכל אחד מהם מתחיל בנקודה שחורה בולטת. הנקודה השחורה נקראת בשפת PowerPoint "תבליט" (ובאנגלית bullet), ולמעשה היא לא חייבת להיות נקודה, ובטח שלא שחורה. כדי לשנות את התבליט בוחרים עיצוב/תבליט. בתיבה שנפתחת, ב"תבליטים מ" בוחרים את הפונט הרצוי. רוב הפונטים מניבים תבליטים דומים, אבל ב-Symbol ו-Wingdings אפשר למצוא שפע של אופציות, כולל כוכבים, פרחים, פרצופים מחייכים, חצים, מכוניות, טלפון, מעטפות ועוד. ב"צבע" אפשר לבחור את הגוון הרצוי, וב"גודל" את גודל התבליט ביחס לטקסט. יוצאים באישור.

יח. צורה שימושית אחרת של תצוגה היא רשימה ממוספרת, אלא שבמיקרוסופט לא חשבו על זה קודם. כדי ליצור רשימה ממוספרת (עם מספרים בשפע סגנונות ופונטים) צריך להוריד מהרשת את התוסף הקטן הבא:

http://officeupdate.microsoft.com/downloadDetails/bullets.htm

יט. כדי להסיר את PowerPoint מהמחשב נכנסים ל-Start/Settings/Control Panel/Add-Remove Programs, ובוחרים מתוך התפריט את מיקרוסופט אופיס. המחשב מבקש את תקליטור ההתקנה, ומאפשר להסיר רק את PowerPoint. גם אחרי ביצוע ה-Uninstall נותרים קבצים של PPT בתיקיות שונות במחשב. לא יאומן, אבל באתר של מיקרוסופט אפשר לקבל הדרכה מלאה על הסרה מוחלטת של השאריות:

http://support.microsoft.com/support/kb/articles/Q169/7/36.asp

כ. למי שמשתמש בקובצי העזרה של PowerPoint כדאי להוריד את הקובץ הבא, המוסיף לקובצי העזרה לינקים למאמרים רלוונטיים בספריית המאמרים של מיקרוסופט ברשת:

http://officeupdate.microsoft.com/downloadDetails/pp9701hlp.htm

---

קפטן שלום, אני מחפש תוכנה שתאפשר לי לדבר בטלפון בזמן שאני גולש באינטרנט. תודה רבה,

איתי

הקפטן משיב: אם אתה מעוניין להשאיר את קו הבזק שלך פתוח להתקשרות פנימה והחוצה, תוכנה לא תעזור לך; תאלץ להזמין קו טלפון נוסף מבזק. לעומת זאת, אם אתה רוצה להעלות את מספר השיחות הקוליות שאתה מנהל באמצעות המחשב ולהוריד את מספרן של שיחות הטלפון שלך, האתר הבא יצייד אותך בכל המידע הדרוש:

http://www.zdnet.com/products/filter/guide/0,7267,6006808,00.html

---

הי קפטן, היכן אוכל למצוא את ה-Codec המתאים עבור ה-Media Player כדי להריץ קובצי QuickTime? תודה,

אמיר

הקפטן משיב: ה-Media Player מסוגל כיום להריץ רק את גרסאות 1 ו-2 של QuickTime. ודאי תמצא עניין במאמר הבא המתייחס למגבלותיה של התוכנה:

http://support.microsoft.com/support/kb/articles/Q234/0/19.asp

כדאי גם לעיין בתשובות לשאלות נפוצות, שבכתובות:

http://www.microsoft.com/windows98/support/faq/SUPFAQMPLAYER.asp

אם אתה מעוניין לצפות בקבצים, הורד את הנגן של QuickTime ב-

http://www.apple.com/quicktime/download

שלום קפטן, הייתי רוצה לדעת כיצד אוכל להחליף הודעות בעברית עם מישהו המתגורר בארה"ב. לשנינו יש חלונות 98 אך ברשותי גרסה עברית ולחברי גרסה אנגלית.

ערן

הקפטן משיב: במקרה שלכם הייתי ממליץ על לינגו-מייל

http://www.lingomail.com

זוהי תוכנה המאפשר כתיבה וצפייה בשפות שאינן נתמכות על ידי מערכת ההפעלה.

חלופה אפשרית היא התקנת הגרסה העברית של חלונות במחשב בארה"ב. הפחד מתאימות הגרסה העברית לתוכנות באנגלית אינו מוצדק ברוב המקרים והנוחות שבשימוש באופיס ובאקספלורר בעברית מפצה על רוב הבעיות שעשויות להיווצר.

שלום קפטן, בכל פעם שאני נכנס ל-NBA99 הוא אוטומטית מחייג לאינטרנט. זה לא קרה בעבר, מה עושים?

משה

הקפטן משיב: הורד והרץ את הטלאי הבא:

http://www.ea.com/tech_support/patch_detail.cfm?id=13509

והבעיה תיעלם כלא היתה.

קפטן יקר, האם יש דרך להדפיס מצגות פלאש המופיעות באתרים? תודה,

גילי

הקפטן משיב: הדפסת מצגת פלאש היא פעולה פשוטה למדי: הצב את הסמן על המצגת והקלק על כפתור העכבר הימני; כאשר המצגת מגיעה לנקודה אותה אתה מעוניין להדפיס, בחר ב-Play מתוך התפריט המופיע, והמצגת תיעצר. כעת תוכל להדפיס מתוך הדפדפן.

אם אינך מעוניין להדפיס את כל הדף, לחץ על מקש PrtScr, פתח את start/programs/accessories/painter (או כל עורך תמונות אחר) והקש על Ctrl-V. צילום הדף יעבור לעורך ואתה תוכל לקצץ בו כאוות נפשך ולהדפיסו לאחר עריכה.

עם סיום ההדפסה, הקלק שוב על כפתור העכבר הימני מעל למצגת ובחר ב-Play כדי להמשיך בהרצתה.

איך: לדבר בטלפון בזמן הגלישה, להדפיס מצגות פלאש, לסנן דואל בלי להוריד אותו ולהשתמש בכמה מערכות הפעלה במקביל

קפטן, הצילו!

help@haretz.co.il

קפטן שלום, אני מחפש ומחפש ולא מוצא באינטרנט משימות באמת טובות של המשחק הדגול Rogue Spear. בתודה מראש,

עמרי

הקפטן משיב: הקפטן לא יכול לערוב לאיכותן של המשימות באתר הבא, אך הוא יכול גם יכול להת־חייב על כמותן המרשימה:

http://www.rsdatabase.com/mods-mis.shtm

http://support.microsoft.com/support/kb/articles/Q164/9/21.asp

(כדאי להתחיל בקריאת החלק העוסק בבדיקת ה–autoexec.bat, לפני הפרק על ה–Registry).

לקפטן שלום, האם קיימת תוכנית שרות המאפשרת, טרם קבלת הדואל, לראות מי השולח, ושואלת האם אני מוכן לקבל את הדואל ואם לא, מחזירה לשולח? תודה מראש,

זאב

הקפטן משיב: התוכנה הבאה לא תחזיר את הדואר לשולח, אך היא תאפשר לך לראות ממי הוא ולמחוק אותו אם הוא לא מוצא חן בעינייך – ללא צר רך בהורדתו. נקודת זכות נוספת: היא בחינם.

http://www.gutmannsoft.com/inboxspecialist.htm

מומלץ גם לבקר באופציה המעניינת הנמצאת באאוטלוק אקספרס תחת Tools/Message Rules/ ואינה ידועה לרבים.

הי קפטן, המלצת על התוכנה SANDRA SISOFT אך אינני מצליח להורידה משום מה. אנא עזור,

עמרי

הקפטן משיב: התוכנה המכילה אוסף של מבחנים ואבחונים לחומרה שבמחשב ניתנת להורדה בכתובת הבאה:

http://www.3bsoftware.com/SShare/san600.zip

שלום קפטן, באחת מתשובותיך בשבוע שעבר הזכרת אפשרות של חיבור מחשב למערכת סטריאו. אודה לך מאד אם תנחה אותי איך לבצע משימה זו. תודה,

רן

הקפטן משיב: גש לחנות אלקטרוניקה ובקש כבל שבצידו האחד "בננה" 3.5 מ"מ, ובצדו השני חיבור RCA כפול. ישדדו אותך מעט, אך איכות הקול שתקבל שווה את 20 השקלים שתבזבז. חבר את הכבל לשקעים הנכונים משני הצדדים ואתה מסודר!

שלום לך קפטן, יש לי שאלה מאד חשובה ודחופה: איך אפשר להשתמש בכמה מערכות הפעלה? יש לי על המחשב חלונות NT, לינוקס וחלונות 2000. איך אני יוצר תפריט בחירה ביניהם?

שי

הקפטן משיב: מערכות לינוקס מאפש־רות שימוש ב–Boot Loader בשם Lilo. כא־שר המחשב עולה, Lilo משתלטת על העניינים ומאפשרת לך לבחור באיזו מערכת הפעלה להעלות את המחשב.

למידע נוסף והוראות הפעלה:

http://linux.about.com/compute/linux/library/weekly/aa12028a.htm

לאחר שבחרת באמצעות LILO בין מחי־צת DOS (וחלונות) למחיצת לינוקס, תוכל לבצע בחירות משנה בענף החלונות, שכן על אותה מחיצת דוס תוכל לשלב בין חלו־נות NT לחלונות 98. הסבר מאיר עיניים תמצא בכתובת:

http://www.pcworld.com/current_issue/article/0,1212,10987,00.html

בעיה מעניינת תיווצר אם תנסה לשלב בין מערכות הקבצים של NTFS ו–Win98/FAT32. פתרון צער אחר צער לב־עיה תמצא ב־

http://www.jsiinc.com/TIP1200/rh1270.htm

שלום קפטן, לאחרונה התקנתי חלונות 98 ואני מנסה להתקין את האופיס 97 (בפעם העשירית). בכל פעם התוכנה מודיעה על קובץ MS097.DLL שחסר לה. אני מתקין מהסי.די המקורי של אופיס ובחלונות 95 מעולם לא היתה בעיה מהסוג הזה. מה עושים? תודה מראש,

נועם

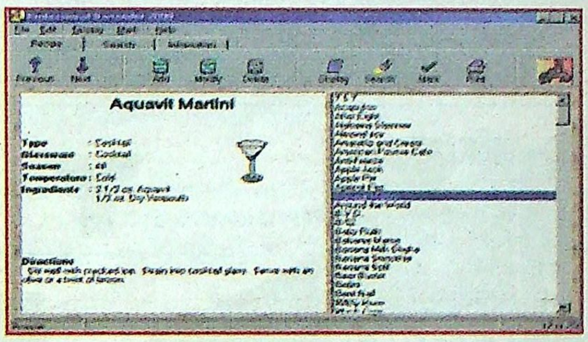
הקפטן משיב: המאמר הבא מסביר כיצד להיפטר מהמטרד:

ערבוב משקאות, ניהול קבצים, השוואת מחירים וגלישה בהרבה אתרים במקביל

BroadPage 2000 הוא כלי עזר לגלישה חכמה במספר רב של אתרים במקביל ולמעקב מסודר אחר לינקים ואתרים שבהם ביקרנו בעבר. בניגוד לדפדפנים הקלאסיים, בהם צריך לעזוב כתובת נוכחית כדי לחזור לאתר הקודם, בדפדפן זה אפשר לפתוח עד 100 חלונות במקביל, כולל של אתרים בהם ביקרנו בעבר ואשר אינם שמורים בקובץ "המועדפים". בצורה דומה אפשר גם לנהל תיקיות וקבצים במחשב האישי. התוכנה חופשית (כדי להשתמש בה צריך דפדפן אקספלורר מגרסה 4 ומעלה).

BroadPage 2000, גודל הקובץ: 1250 קילו-בייט

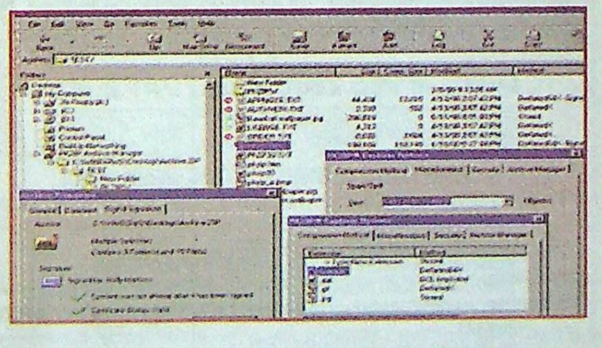
http://www.zdnet.com/downloads/lpad/broadpage.html

iChoose savings alert, תוכנה חדשה יחסית בתחום התוכנות להשוואות מחירים ברשת, מתריעה בפני המשתמשים רגע לפני ביצוע רכישה מקוונת באתרי ספרים, מוסיקה, צעצועים ומחשבים, ומפנה אותם להצעות טובות יותר באתרים מתחרים. יש כבר לא מעט תוכנות שעושות עבודה דומה, אבל iChoose savings alert היא מהאמינות והמדוייקות יותר. היא כוללת גם חישוב של הוצאות המשלוח, המיסוי וכדומה. אם בחרתם לקבל את ההצעה החדשה ולרכוש את המוצרים באתר אחר, התוכנה מסייעת להעברת הפרטים בצורה בטוחה ומדויקת לטופס ההרשמה של האתר החדש. היא חופשית לשימוש.

iChoose savings alert, גודל הקובץ: 1.6 מגה-בייט

http://www.ichoose.com/download/index.jsp

Professional Bartender. מי אמר שצריך ללכת לקורס בארמנים כדי לדעת לערבב משקאות כמו שצריך? זהו מדריך מקיף המכיל יותר מ-250 מתכונים למשקאות (מי שרוצה עוד, יכול לרכוש בתשלום את הגרסה המלאה הכוללת מעל 1000 מתכונים) ומלמד את אופן הכנתם, מקניית החומרים ועד לטמפרטורת ההגשה. הרשימה כוללת גם מגוון משקאות ללא אלכוהול.

Professional Bartender, גודל הקובץ: 357 קילו-בייט

http://www.probartender.com/download/pb2000s.exe

PKZip Explorer. גרסה חדשה של תוכנה זו, המשתלבת בדפדפן האקספלורר, מאפשרת לנהל קבצים מכווצים (בפורמט Zip), לרבות פתיחת הקבצים, הרצתם והכנת קבצים מכווצים למשלוח בדואל. התוכנה כוללת כמה כלי עזר שעושים את תהליך ניהול הקבצים פשוט יותר, כמו למשל האפשרות לגרור בקלות קבצים לתיקיות התוכנה, לאתר קובצי Zip ועוד. התוכנה מופצת ברשת בגרסת שותפה.

PKZip Explorer, גודל הקובץ: 4.03 מגה-בייט

ftp://zdftp.zdnet.com/pub/private/sWIIB/utilities/file_utilities/pkzpxplr.exe

צביקה אלברגר

zvika@haaretz.co.il

נחלצים מהבִּיצה של המאה ה-20

ברוס סטרלינג, נביא הסייברספייס ודמות מרכזית במהפכה הדיגיטלית, מגיש את חזונו הבא: "התנועה הווירידיאנית הירוקה", זרם שישאף לארגן מחדש את החברה כדי למנוע שואה אקולוגית. עכשיו הוא קורא לכל ההאקרים והמהנדסים שיצרו את המהפכה ההיא, להוביל את התנועה התרבותית החדשה

גל מור

השנה היא 2044. בעקבות קריסת כלכלת המידע, ארה"ב נשלטת על ידי "ועדות חירום כלכליות". הממשל פשט את הרגל ואינו יכול לשלם לאנשי הכוחות המזוינים, שחוסמים את גבולות המדינה ומונעים תנועה של אזרחים. מלחמה קרה חדשה ניצבת בפתח, נגד הולנד. הפרטיות אינה קיימת יותר, והערים נמצאות בבעלות פרטית. הנדסת הגנים האנושיים הפכה למציאות.

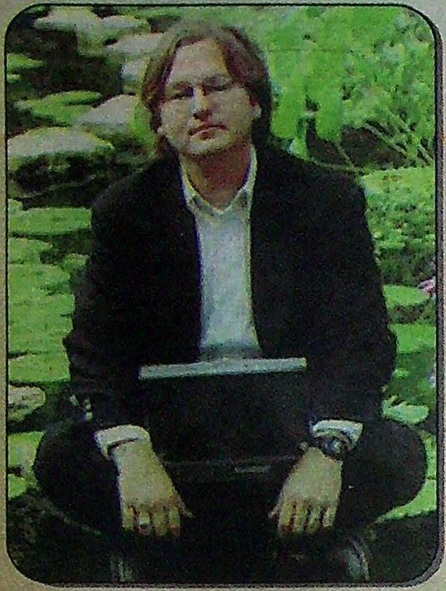
תיאור בדיוני זה עומד ברקע העלילה של ספרו האחרון של ברוס סטרלינג, "Distraction" (הסחה). המונח "מדע בדיוני" חוטא לסופרים מסוגו של סטרלינג, נביא הסייברספייס; המינוח "מדע אפשרי" קרוב יותר להגדרת הז'אנר. לאחר שהמציא והוביל את הזרם הספרותי "סייברפאנק" בש[illegible] השמונים, יחד עם הסופר ויליאם גיבסון, סטרלינג רוצה כעת להוביל תנועה תרבותית חדשה. מוטרד ממה שהוא רואה כסימנים חמורים לשיבוש בתבניות מזג האוויר שנגרמות על ידי ההתחממות הגלובלית, סטרלינג הגה זרם תרבותי-פוליטי שאותו הוא מכנה "התנועה הווירידיאנית הירוקה".

בספטמבר 1999 פירסם סטרלינג מסמך שקרוי "המנ[illegible] (חז[illegible] של 3 בינואר 2000" ברשימת התפוצה היוקרתית "נטיים". המניפסט מציג עמדה לפיה המערכת הפוליטית הקיימת, שמשותקת בשל אחיזת הטרף של התאגידים העסקיים הגדולים, איננה מסוגלת להלחם בהתחממות כדור הארץ. במקום זה, סטרלינג מאתגר את ההאקרים והמהנדסים שיצרו את המהפיכה הדיגיטלית להוביל תנועה תרבותית חדשה, כזו שתראה בהתחממות הגלובלית תוצר מובהק של תשתית חברתית והנדסית לקויה. יוזמה כזו, להערכתו, יש בה כדי להביא לשינוי וקידמה אמיתית, "שהיא אינה טכנולוגית-מסחרית אלא אקולוגית-טכנולוגית".

האוויר הוא מוצר יוקרתי

הגיבור הראשי ב"דיסטרקשן" הוא פוליטיקאי בעולם ששקוע עמוק במשבר ההתחממות הגלובלית. סטרלינג משתמש ברומן כדי להציב בבואה של העתיד האפשרי הצפוי לנו אם לא נפעל בזמן. את ההתנגדות העיקרית לרעיונותיו הוא רואה במגזר העסקי. אזרחי העולם, לטעמו, מעולם לא בחרו לזהם את האטמוספירה בפליטת דו תחמוצת הפחמן ולא נשאלו אם הם מעוניינים שבתיהם יוצפו בשטפונות ענק או שיערות הגשם ייתכלו בידי התעשייה. הצרכנים משפרים לכאורה את איכות חייהם כאשר הם רוכשים מכונית שנייה או שלישית, אך אותן מכוניות תורמות לאפקט החממה ולהרעת איכות חייהם בטווח הארוך. תנועה שתצליח להמחיש לאזרחי העולם באמצעים טכנולוגיים את ההרעה הזו באיכות חייהם, טוען סטרלינג, תגרום להם לפעול, לא מתוך תחושה שהם "לא בסדר" כאשר הם מזהמים את סביבתם, אלא משום שאוויר נקי ייחשב למוצר יוקרתי, שראוי ורצוי להשיגו. "אנחנו שקועים בזוהמה סביבתית פשוט בגלל שאנחנו לא שמים לב. רובנו לא מבחינים בהרעה בתנאי האקלים כיום לעומת המצב לפני 10 שנים, או בכך שחייהם של 230 מיליוני אנשים בסין שובשו באופן חמור על ידי הצפות בשנה שעברה, שהוריקן מיץ' היה החמור ביותר ב-200 השנים האחרונות, שג'ונגלים בכל העולם עלו באש ב-98'. אנחנו לא רואים את כל אלה, וגם מה שמובא בחדשות מוצג כתאונה מטורפת, גחמה אקלימית".

מי ישנה את המצב? ממשלות לאום חסרות, על פי סטרלינג, את הכח והרצון לכפות פתרונות של תכנון כלכלי ובקרה לפליטה של דו תחמוצת הפחמן (לא סביר שאזרחים יוכלו לסבול לחיות במדינה שקוצבת את השימוש בדו תחמוצת הפחמן, מצב שבו כל פעילות אנושית תדרוש אישור של הקומיסרים של האנרגיה). התעשייה, מצדה, ודאי לא

בית הקברות של המדיה

על התקשורת העתידית לומד סטרלינג מתיעוד אמצעי התקשורת של העבר

סטרלינג הוא לא רק סופר אלא גם חוקר טכנולוגיה. הוא מתעניין במיוחד בטכנולוגיות שנכשלו ובאמצעי תקשורת שנעלמו מן העולם. בעזרת מידע שמופץ על ידי 600 מנויי רשימת התפוצה של הפרויקט "Dead Media", סטרלינג וחבריו אוספים ועורכים בזמנם הפנוי דוגמאות לאמצעי מדיה שאינם קיימים עוד.

הפרויקט מגדיר מדיום כמתווך של מסרים שמועברים בין בני אדם. על פי הגיון זה, ריקוד אינו מדיום משום שאין אמצעי מתווך; לעומת זאת, זר פרחים יכול בהחלט להחשב מדיום, שהמסר שלו נכתב ב"קוד של פרחים". הפרויקט הביא לגילוי מחדש של מידע על אמצעי מדיה אבודים, כמו מפות מגולפות על ידי אסקימוסים ומעשי תרוזים של שבט הזולו.

סטרלינג טוען שעשרות אלפי אנשים עוסקים בהמצאת אמצעי מדיה חדשים אך מעטים עוסקים בכאלו שנכשלו וקרסו. לטעמו, מדובר במחקר חשוב, משום שהלחצים המסחריים עלולים להביא לחוסר הבנה של טבעה האמיתי ואופיה של הטכנולוגיה. למשל, ראשי מיקרוסופט לא מיידעים את הציבור שלמעשה ה"95" ב"חלונות 95" מסמן את תאריך התפוגה של אותה טכנולוגיה. ראשי תעשיית הטכנולוגיה לא מדברים על כך שלמעשה תצלומי צבע עמידים פחות לפגעי הזמן מאשר תצלומי שחור-לבן. סטרלינג סבור שאם לא נטרח להבין את הטכנולוגיה ונמשיך להאחז באובססיית השדרוגים, אין כל ערובה לכך שילדינו ונכדינו יהיו מתקדמים יותר מאשר הדור הנוכחי. לראיה, אפילו המחברת הפשוטה ביותר עמידה יותר מהמחשב האישי הטיפוסי, שהשימוש היחיד בו לאחר כמה שנות פעילות הוא כפסל סביבתי מכוער.

סטרלינג אינו מאמין בתיאוריית האיחוד בין טלוויזיות ומחשבים אישיים במדיית האינטרנט העתידית. הדבר משול, לדבריו, לטענה שלפיה אופניים, אופנועים, מכוניות וטרקטורים יתאחדו לכלי אחד משום שכולם מבוססים על "טכנולוגיית גלגלים".

סטרלינג אינו צופה שהרשת תתקיים זמן רב במתכונתה הנוכחית. הוא טוען שחלקים מהרשת מתים כבר היום, ולראיה פרוטוקול "גופר", מערכת "WAIS" ומאגר עצום של אתרי אינטרנט מתים בסייברספייס. עבור האנושות שרוהרת לעבר התקופה הפוסט-אנושית, פרויקט "Dead Media" אמור להוות עדות חיה לכך שלא כל שדרוג תורם בהכרח לקידמה ולשיפור איכות החיים של בני האדם. הצבא הצרפתי ומשטרת הודו עדיין משתמשים בשירות של יוני דואר לצורך תקשורת פנימית; העיר פראג מפעילה שירות דואר פניאומטי (מבוסס על לחץ אוויר). אלה הם סוגי מדיה שעדיין שורדים - יוצאים מן הכלל בין סוגים רבים שכבר אינם עמנו. רקה וחצי לפני שנמצא גנים בלתי אנושיים בגופנו, מציע סטרלינג להתבונן על ההיסטוריה של הטכנולוגיה על מנת להבין טוב יותר את עצמנו ואת העתיד שאליו אנחנו מתקדמים.

רשימת אמצעי המדיה המתים

http://www.islandnet.com/~ianc/dm/dmlist.html

אתר הבית של פרויקט "Dead Media"

http://www.wps.com/dead-media

תיזום רפורמה במערך האנרגיה שלה משום שהיא טיפשה מדי כדי לראות את הצלת הכוכב כהזדמנות לעשיית רווח – אם כי מתוחכמת מספיק כדי לחבל בניסיונות הרגולציה של הממשל.

סטרלינג מודע לכך שהחברה האזרחית אינה מגיבה כראוי לבעיות מוסריות. לכן הוא אינו תולה תקווה גם בפעילות של קבוצות כמו תנועות הירוקים, כת האמיש ותנועות חברתיות-סביבתיות אחרות שפועלות בדרך כלל בהתנדבות. סטרלינג: "מה שדרוש לנו זה לא ירוק טבעי, או ירוק רוחני או רומנטי. גוונים אלה של ירוק נוסו בעבר והוכח שהם חסרים את האפיל הדרוש. אנו זקוקים לירוק מתכתי, וירידיאני". לדעת סטרלינג, סוד ההצלחה טמון ביכולת לשכנע את אנשי המאה ה-21 שהבסיס התעשייתי של המאה הקודמת היה מטופש, לא מוצלח ומזוהם; שמבחינת זוהמה, אנשי המאה ה-20 חיו בסביבה לא שונה בהרבה מזו של האנושות במאה ה-18.

אופנה ירוקה

הוכחת הבעיה דורשת בנייה של בסיס תעשייתי חדש לגמר למאה החדשה – "בסיס אלגנטי, יפה ומזוקק. מהלך זה חייב להיתפס כזוהר ומלא חזון. המשימה שבידינו היא באופן בסיסי מהלך של הינדוס חברתי. על החברה להפוך לירוקה, והירוק חייב להיות מגוון על מנת שהחברה תצרוך אותו ברצון". קהל היעד העיקרי של מאמץ הינדוס חברתי זה חייב, על פי סטרלינג, להיות בני האדם שאחראים על מירב הפליטה של דו תחמוצת הפחמן בעולם, כלומר האנשים האולטרה־מודרניים: בעלי ההון, ראשי התעשייה, המעמד המקוון ובמידה פחותה, גם מעמד הביניים המתכווץ והולך. העניים אינם פולטים הרבה דו תחמוצת הפחמן, ולכן מהווים קהל יעד משני.

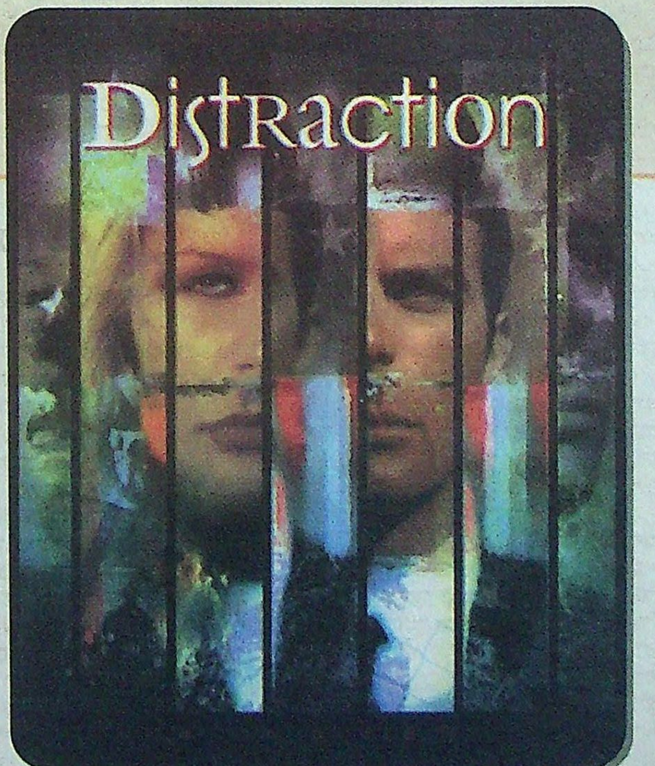
שלא כמו תנועות האמנות המודרניות של המאה העשרים, סטרלינג סבור שתנועה תעשייתית-תרבותית ירוקה אינה יכולה לעסוק בהגות אסתטית של בני האדם. לזעזע את המעמד הבורגני זו מותרה שהייתה קיימת במאה ה-19 ואיננה עוד. פעילות שכזו לא תנטרל את הרעל מהאוויר. לכן, המאמצים לחיות חיים טובים יותר חייבים להתמקד בשכנוע המעמד הגבוה והבורגנות לחיות בדרך חדשה מתוך רצון. "מודעות סביבתית היא כיום נטל מעצבן על הצרכן, שחייב לבזבז את זמנו בחיפוש אחר תוויות שמעידות על ידידותיות לסביבה", אומר סטרלינג. "סביבות מידע שמעוצבות נכון יותר יכולות להפוך את הבלתי נראה לנראה, ולחשוף את הרעלים שסובבים אותנו. מרדי אנרגיה, למשל, צריכים להימצא בכל מקום. אין להציג אותם כחסכוניים אלא כסמל סטטוס, שמי שחסר אותו הוא בור ו'מחוץ למשחק'. אנרגיה סולרית ואנרגיית רוח צריך לשווק במיוחד לצרכנים כבדים (...) אם למשל היו ברשותנו משקפי שמש מותגיים ממוחשבים החושפים את החומרים שנפלטים כתוצאה מהבעירה במכוניות בכבישים מהירים, אז היה ברור מיד שאוויר נקי הוא מותרות. מכשירי ניטור זיהום סביבתי אינפרה-קוליים, אולטרה-קוליים וקוליים יהפכו את השקט למותרות. אל תמכרו לאנשים אזהרות, מכרו להם אמצעים להגברת המודעות".

סטרלינג קורא להגדיל את סיכויי ההצלחה של התנועה הווירידיאנית על ידי פיתוח מואץ והרחבה של תעשיית התרבות הפוסט מודרניסטית. הוא סבור שהטרנד הנוכחי של הסייברספייס פועל במידה רבה לטובת תנועה עתידית שכזו, אך יש ללכת רחוק יותר, ולשם כך יש להגדיל את זמן הפנאי שעומד לרשות בני האדם. כמות רבה יותר של זמן פנוי דרושה כדי להוקיר ולצרוך מוצרי תרבות כמו סרטים, תוכנה, מדיה זורמת אינטראקטיווית ועוד. סטרלינג אינו רואה בזמן הפנוי שברשות המובטלים סוג פנאי שמגדיל את הרווח הרוחני של האנושות. במעין גרסה קפיטליסטית-טכנולוגית לת'אצ'ריזם ולרייגניזם של שנות השמונים, הוא דורש במוצהר זמן פנאי לאנשים המשכילים והמבוססים, מתוך הנחה שהטבה באיכות חייהם של המעמדות העליונים תתרום בסופו של דבר לרווחתם של כל בני האדם; אלה, לדבריו, האנשים שידעו לקבל ולצרוך את המוצרים התרבותיים עתירי ההון.

הכלים שבידי התנועה הווירידיאנית שסטרלינג מתאר הם אמנות, עיצוב, הנדסה ומדע בסיסי: מומחיות אנושית, תרבותית והכנסת חידושים. על פניו, לא כלים מבטיחים למשימה הרצינית של הצלת העולם. "במהלך המאה ה-20 גדל הנפח של התעשייה והממשל לפרופורציות כה עצומות עד כי מקומם של כלים מסוג זה הצטמצם לנישות תת־תרבותיות מכווצות" אומר סטרלינג, "מה שדרוש במאה החדשה הוא אוונגרד טהור, במובן של אליטה תרבותית בעלת מודעות מתקדמת שאינה נחלת רוב בני האדם כיום. המשימה של אוונגרד זה היא לתכנן כלכלה פיסית יציבה והגיונ[illegible]בה העשירים ובעלי העוצמה יעריפו לחיות". המפתח, על פי [illegible]נו של סטרלינג, הוא "ליצור אופנה תרבותית ירוקה שתהיה מושכת וזוהרת, ולהשביע את רצון בני האדם במידה רבה יותר מכפי שעושה זאת המערכת הנוכחית. במקום לקרוא לאנושות למאמץ על אנושי ולהקרבה אכזרית, עלינו לגרום לכך שבני האדם יירצו להחלץ מהביצה של המאה ה-20 עם אנחת רווחה ושחרור".

המניפסט של ה-3 בינואר, 2000

http://www.well.com/conf/mirrorshades/viridian/manifesto.html

סטרלינג: "סביבות מידע שמעוצבות נכון יותר יכולות להפוך את הבלתי נראה לנראה, ולחשוף את הרעלים שסובבים אותנו. אם למשל היו ברשותנו משקפי שמש ממוחשבים החושפים את החומרים שנפלטים כתוצאה מהבעירה במכוניות בכבישים מהירים, היה ברור מיד שאוויר נקי הוא מותרות"

"בצבא אין הומואים קרביים!"

האנשים שבונים את האינטרנט בישראל. והשבוע: יומנו המקוון של חייל קרבי הומוסקסואל, השומר על אנונימיות

הוא אינו חושף את שמו, ואפילו לא מסתכן בשם בדוי; תמונתו אינה מופיעה באתר שלו. אבל וידויים אמיתיים מחייו האמיתיים פרושים באינטרנט לעיונם של מבקרים. הכותב האלמוני הוא חייל קרבי, הומוסקסואל, ואת היומן האישי שלו הוא מנהל ברשת – המקום הטבעי בעיניו לחלוק בו חוויות עם כל מי שהנושא קרוב ללבם.

"את האינטרנט הכרתי בגיל 15", הוא מספר. "התחלתי לבנות אתרים על עצמי כבר אז, ולאט לאט התמקצעתי". הגיוס הרחיק אותו מהמחשב, אבל ארבעה חודשים לאחר מכן גברו הגעגועים, והוא החליט לחזור למה שהוא מכנה "המקצוע האמיתי שלי". הוא החל לכתוב יומן ובו תעד את קורותיו בשירות הצבאי, ואז החליט להעלות אותו לרשת. את היומן הוא מערכן לדבריו בכל פעם שהוא יוצא הביתה – "בערך אחת לשבועיים".

מיד כשעלה האתר לרשת, קיבל החייל פניה ממנהל פורטל הומוסקסואלים והלסביות בישראל gaway, שהציע לו קורת גג וירטואלית אצלו. הוא נענע. "מבחינת החשיפה אני מקבל שם הרבה יותר כניסות, לכן מייד הסכמתי, והיומן הפך לטור אישי".

לטור שלו הוא מייחס משמעות חברתית מעבר לעניין הפרטי שבתיעוד חייו האישיים. "חשוב להעלות את המודעות לנושא ההומוסקסואלים בצה"ל בכלל, ואלה המשרתים בשירות קרבי בפרט. אני פונה בכתיבה שלי גם לסטרייטים, שרובם משוכנעים שהומו הוא גבר נשי והוא חסר כל יכולות גבריות. אני מקווה להראות להם שגם אנחנו יכולים לשרת כחיילים קרביים. אני מנסה להפריך באמצעות הכתיבה כמה שיותר סטיגמות. הקהל האחר שאליו מכוונת הכתיבה הוא קהל ההומואים הצעירים לפני גיוס. אני זוכר את עצמי לפני הצבא. בגלל שלא ידעתי כלום, נורא פחדתי. הגעתי לבקו"ם ואז הודיעו לי שאני הולך להיות חייל קרבי. חשבתי לעצמי: אני? חייל קרבי? הרי אני הומו! בצבא אין הומואים קרביים! אני רוצה שצעירים הומואים לפני גיוס ידעו שגם הם יכולים, ושלא יעשו שטויות. בעיני שירות קרבי הוא דבר מאוד חשוב".

הרבה מאוד תגובות מגיעות לאתר החייל הקרבי, והן מתועדות בארכיון האתר. אחד המגיבים הקבועים הוא דווקא קורא מוושינגטון המקפיד לשלוח מכתב לאתר מדי שבוע. "הרבה נערים שולחים לי מכתבים ואומרים שעזרתי להם הרבה, ושאחרי הקריאה הם שינו את דעתם והם דווקא כן רוצים להתגייס. זה גורם לי סיפוק רב, כי אני מצליח לשנות את דעתם של נערים כאלה על צה"ל. חלקם פחדו ועכשיו הם כבר לא מפחדים. אני גם מקבל המון אי־מיילים מהומואים אחרים שרוצים להכיר אותי. לפעמים משאירים לי טלפונים, אבל אני לא יוצר אתם קשר, כי זו לא המטרה של הטור שלי. אני גם לא מעוניין להיחשף, כי אז לא אוכל להמשיך לכתוב על מה שבאמת קורה לי ועובר עלי".

בהקדמה ליומן כותב החייל: "הצבא לימד אותי שאני יכול להיות הומו, אבל לא להתנהג כמו הומו (...) אסור שאדם יתבייש במה שהוא, אבל לא מוכרחים להחצין את זה. תארו לכם סטרייט הולך עם שלט 'אני סטרייט'".

לדבריו, אחרי שהתחיל לכתוב באופן קבוע חיפש עוד אתרים דומים ברשת, ולא מצא. "מצאתי כל מני יומנים, אבל לא של חיילים ובטח לא של חיילים הומואים".

האנונימיות, כאמור, היא שמאפשרת ליומן להישאר נאמן לפרטי הפרטים הכי אינטימיים. "אף אחד לא יודע מי כותב את היומן ובאיזה חיל מדובר, אפילו לא החברים הכי טובים שלי. פעם התקשר אלי בהיסטריה חבר ונתן לי את הכתובת של האתר. הוא אמר לי שאני חייב לקרוא כי זה משהו משהו והלוואי שיכולתי להכיר את החייל. כל מה שנותר לי לעשות זה לחייך".

יומנו של חייל קרבי

http://www.gayway.co.il/scripts/redir.asp?url=/personal/army

דפנה לוי־ינוביץ

daphna@haaretz.co.il

חיים קצרים
אנשים מאחורי המצלמה

קצת שמחה עוד לא הרגה אף אחד

רק פעם אחת בחיי השתתפתי בשיעור דרמה. לא זכור לי בדיוק הטקסט שנאלצתי לומר, מה ששכנע אותי לוותר, היתה העובדה שהוכרחתי לצעוק דווקא על נערה שאהבתי. שאל פ'צינו יצעק. afghnwhiggle (באמצע מלמטה עד למעלה) נשבע לי שבשיעורי המשחק שלו אין צעקות. לך תסרב לחיוך כמו שלו. בסוד הוא לחש לי "אחרי הטור העצוב שלך משבוע שעבר, קצת שמחה עוד לא הרגה אף אחד".

החייכן עושה כמעט הכול. סרטי אנימציה, תיאטרון בובות ברחוב, חיקויים של שחקנים מפורסמים, נוסע בלי סוף ברחבי העולם ומתעד אנשים מחייכים כמוהו. וכשהוא ממש מאושר אי אפשר לעצור אותו מלספר אגדות אפגניות. חודש הוא כבר מנסה למצוא את ששת המופלאים לסרטו החדש. הוא הבטיח תפקידים של גמל, חלילן שמרקיד דובים, נהר שוצף, ותפקיד מפתח לאחד שיגלם את מוסר ההשכל. זאת דרכו לשתף את כולם בעולמו האפגני.

כשהתיישבו כולם מול המצלמות שלהם, היה ברור שהחייאת המורשת של החייכן תידחה לזמן אחר. אבל תמיד הניסיון מנצח. האפגני הציב מאחוריו מצלמה נוספת וחשף כך כישרון נוסף שלו – תיעוד – וכשיש אנשים שמשתפים אותו בחייהם אין מאושר ממנו. ממני יש לו סרט וידאו של שעתיים שבו אני מספר לו איך נראית הדרך בין מטולה לאילת. "תודה שבאתם. את Velvet Fox (למטה משמאל) אני חייב להגיד שאני כבר מכיר. המון יוצא לי להיות בניו יורק. נכון, שועלית?" והיא חייכה. "אני לא הולך להתנפל עליכם בשאלות מביכות. איכפת לי מה עשיתם היום, מי אתם, ונראה מה יהיה הלאה. אל תהיו כאלה קפואים כל הזמן".

אפילו לרגע אחד הוא לא מתיישב מול המצלמה באדישות ומחכה שהאחרים יעניינו אותו. כל הזמן זז. במוסדות המאבחנים מזמן היו מכניסים אותו לחדר שעל דלתו כתוב: "כאן ההיפר אקטיביים – ראו הוזהרתם". יש לו אוסף ענק של צילומים מאפגניסטן. הוא קם מהכסא, מוריד תמונה מהקיר וממלא את המסך בנופי ארצו. וכשזה מפסיק לעניין, הוא מפעיל את הטייפ, ומחשבי המשתתפים האחרים מתמלאים בקולות שירה ונגינה שהקליט במסעותיו.

כולם נראו המומים מהקצב שלו. חוץ מהשועלית שלא הפסיקה לחייך. "בפעם האחרונה שנפגשנו, הוא שלף קלטת ודחף אותה לטייפ שבאוטו. שמענו ספרדי שמתאר נסיעה ברחובות מדריד. 'עכשיו אני פונה ימינה', פנינו גם אנחנו. 'ברמזור הבא אני עושה סיבוב פרסה וחוזר שלושה רחובות, ואז פונה שמאלה'. עשינו את ההוראות שנשמעו. עד היום אני לא יודעת איך, אבל לאחר שעה, כשהספרדי שבטייפ הכריז שהוא הגיע לביתו, גם אנחנו מצאנו את עצמנו ליד הבית שלי. ממש לא איכפת לי אם זה היה מתוכנן או לא, זה היה נהדר". הפעם היא גם הוסיפה קריצה.

DesertDeamon (באמצע מימין) הזיע. "מה? הוא קוסם?" הפה שלו נשאר פעור לזמן ארוך. הוא קרא שוב ושוב את סיפור הקלטת. "מה עוד הוא עשה? בעצם, קשה לי להאמין לסיפור הזה. זה יותר מדי בשבילי". Go.d (למעלה מימין) נידב למופתע פתרון. "זה אינטרנט זה, לא צריך להאמין לכל סיפור. חייכן, אולי תשלח גם לי את הקלטת, נראה איך זה יעבוד כאן אצלי בהונג קונג. חכו, אני הולך לשולחן האוכל לגמור את הארוחה, אתם רואים שם מאחורי, זאת הבת שלי. תיכף אחזור". מהרמקולים נשמעה צעקה, "לא מאמינה, לא יכול להיות".

"ומה עשית אתה היום, toogreen (למטה מימין)? מה זה השורה הזאת מעל הראש שלך?" ניסה החייכן. "זה במיוחד בשבילך, חכה, אני מפעיל את התוכנה". toogreen לחץ על מקש הקסמים play, והמילים התחילו לזוז. "החיים יפים. הלילה יותר יפה מהבוקר. השנה הניו יורק ניקס יקחו את האליפות. כסף. אני בן 35. מה שאי אפשר להגיד במילים כדאי לכתוב". רצף המשפטים נעצר. "זה מה שהכנתי עד עכשיו, אני יודע שזה לא משהו, אבל אני אוהב את זה". האפגני הציע לו לכתוב סיפור קצר, וביקש רשות להקליט בשביל האוסף הפרטי.

אני כבר ראיתי את הבוקר מגיע. קודם שמעתי את הציפורים. כמה עורבים הגיעו בקריאות רמות והתחילו לרקוד על גגי בצעדים מרעישים. שיעור דרמה כבר לא יהיה היום. הקלדתי יפה שלום, ולהתראות, ולפני הניתוק ראיתי עוד שורה אחת נכתבת.

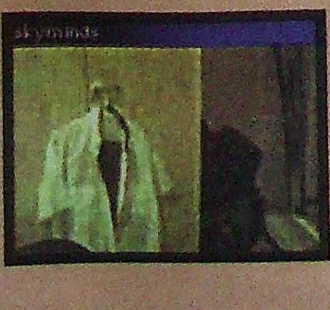
Louis (באמצע משמאל) הקליד: "גם אני לא מאמין".

YoriPicture@haaretz.co.il

החדר של skyminds

תמיד החולצה שתלויה היא לבנה. אפשר גם לראות שהמכנסיים אפורים. אולי הוא שומר, שהלך בדיוק לבדוק אם הכול כשורה בחדרים האחרים. הבגדים נראים כמוכנים ללבישה מיידית. מלחיץ לחשוב שכל רגע הוא חייב להתפנות מהכול ולהתלבש בבגדים ייצוגיים.

מעולם הוא לא נראה על המסך. ואולי הוא טייס, או דייל. לחולצות לבנות אין אישיות. או אולי בכלל זאת חנות בגדים. יש כאלה שיגידו שהעיקר שהחולצה נראית נקייה.

טעויות היסטוריות, משכורות רופאים, סרטים הומוסקסואליים וג'ים ג'רמוש

קפטן אינטרנט נבדק
מאמרים

"את משפט פיתגורס לא פיתגורס גילה. המשפט היה ידוע לפני זמנו והוכח רק אחריו; יתרה מזאת, יכול להיות שהוא עצמו אפילו לא היה מודע לחשיבות הגאומטרית של המשפט. המדע משופע בטעויות מסוג זה".

למה גילויים מדעיים נקראים תמיד על השמות הלא נכונים? מתוך LinguaFranca

Mistaken Identity Theory

http://www.linguafranca.com/0003/hypo.html

"לסרטים כמו 'החולה האנגלי' ו'שייקספיר מאוהב' קוראים היום סרטים עצמאיים – לא ברור לי לפי אילו קריטריונים. זה כמו שמוסיקה אלטרנטיווית הפכה היום למיינסטרים. אבל אני באופן כללי לא אוהב תוויות, מפריע לי שאנשים יוצרים קטגוריות ואומרים: 'קודם היו ביטניקים ואז היפים ואז פאנקיסטים'. זה כמו להסתכל על הים מתוך הליקופטר ולנסות למספר את הגלים. גלים מטבעם מצטלבים וחוצים זה".

שיחה עם הבימאי ג'ים ג'רמוש ("נרדפי החוק") ב־Onion

http://www.theavclub.com/index.html

בעקבות המכתב שכתב ד"ר גל שובל לראש הממשלה על תנאי העבודה הקשים של רופאים בארץ, מציג חגי פורשנר כמה שאלות ביקורתיות שראויות לדעתו להצטרף לדיון הציבורי בנושא. "האם אין שליחותו של הרופא כוללת גם דאגה לאחיות ולעובדי המנהל והמשק בבתי החולים, ולהתחשבנות שלהם עם בעל המכולת? איזה פער משכורות בין הרופא לבין שותפיו לשליחות שאינם מוזכרים אפילו פעם אחת באלף מילים יהווה מצב נאות בעיני שובל? האם משכורת כזו תהווה פתרון לשעות העבודה הרבות?" מתוך "במקום"

הרופא לא מרפא את האנואיזם

http://www.bimcom.co.il/anti.html

כמעט לכל סרט שמתמודד השנה על פרס האוסקר יש זווית הומוסקסואלית – מהנושא המוצהר ("בנים אינם בוכים", על הסיפור האמיתי והמדהים של ברנדון טינה שהוא בעצם טינה ברנדון) ועד לאנשים שמאחורי הקלעים (כותב הסרט "אמריקאן ביוטי"). המגזין The Advocate מציג את הרשימה המלאה והמרשימה ודן במשמעויות התרבותיות שלה

Gay Guide to the Oscars

http://www.advocate.com/html/stories/808/808_oscarguide.html

קונסולות בערפל

ה־Xbox של מיקרוסופט מול הפלייסטיישן 2 של סוני – ושניהם ביחד מול המחשב האישי

שחר סמוחה

shahar_s@haaretz.co.il

בתחילת החודש, אחרי תקופה ארוכה ודוויית מתח, הוציאה סוני לשוק את המכשיר שנועד לשנות את עולם הבידור הביתי מהקצה אל הקצה. הפלייסטיישן 2 – פרויקט שהושקעו בו לא פחות ממיליארד דולר – היא מכונה שעושה הכל: היא מנגנת תקליטורי מוסיקה ותומכת בסאונד היקפי באיכות גבוהה – תחליף למערכת הסטריאו; היא מקרינה תקליטורי DVD בכל פורמט – תחליף לווידאו הגווע ולמכשירי ה־DVD הקיימים; היא מספקת חוויית משחק אולטימטיווית מבחינת האיכויות הגראפיות שלה והיכולת להתחבר לאינטרנט בשביל לגלוש, לשחק ולשלוח ולקבל דואל – האם מדובר בתחליף למחשב האישי?

החגיגות של סוני לא נמשכו הרבה זמן. שבוע בדיוק אחרי ההודעה של סוני, כינס ביל גייטס מסיבת עיתונאים מיוחדת וגילה באופן רשמי את הסוד הגלוי ביותר בתעשייה מזה כחצי שנה. התשובה של מיקרוסופט היתה הכרזה על פיתוח חדש ועל צלילה ראשונה של החברה האמריקאית אל המים העמוקים של שוק הקונסולות הרווחי. זה לא יהיה פשוט. השוק צפוף ועצבני. מיקרוסופט נלחמת מול סוני, סגה (עם ה־Dreamcast שלה שמכירותיו הצליחו יותר מן המצופה) וגם נינטנדו, שהודיעה לא מכבר שגם היא מתכוונת להשיק קונסולת משחקים – ה"דולפין".

לתשובה של גייטס קוראים Xbox והמפרט הטכני שלה נראה (לפחות על הנייר) מרשים מאוד. הקונסולה של מיקרוסופט, שעל פי ההצהרות לא תושק לפני סוף 2001, תצוייד במעבד פנטיום 3 של אינטל שיעבוד במהירות של 600 מגה הרץ, דיסק קשיח פנימי של 8 ג'יגה בייט, זיכרון מטמון מהיר במיוחד (DD RAM) של 64 מגה בייט וארבע יציאות USB (או USB2) לציוד היקפי כמו ג'ויסטיקים, מקלדת, עכבר, מצלמה ומדפסת. כמו המכשיר של סוני, גם ה־Xbox יצויד בכונן DVD בעל מהירות מרובעת שבאמצעותו ניתן יהיה גם לצפות בסרטים, ובמודם כבלים המותאמים לעידן הפס הרחב. מי שלא יהיה מחובר לכבלים עוד שנה וחצי יוכל לחבר לקונסולה מודם טלפוני 56K.

אבל ביל גייטס היה צריך לשלוף מהכובע שלו שפן שמן במיוחד בשביל למשוך את תשומת הלב, שכאמור, הופנתה כולה לטוקיו. השפן הזה הוא הכרטיס הגראפי של חברת Nvidia האיכותית. הצ'יפ שהחברה מפתחת בימים אלו, ה־NV25, יוכל, לדברי גייטס, לספק לא פחות מ־100 מיליון פוליגונים בשנייה (כמעט פי חמש מהיכולת הגראפית של הפלייסטיישן 2). נשמע טוב ומבטיח, אבל לא לנתונים הללו צריכה לדעתי תשומת הלב להיות מופנית.

העניין בקונסולה של מיקרוסופט הוא השילוב בין רכיבים של מחשב אישי לאופי של מכונת משחק. ליבת ה־Xbox תהיה מערכת ההפעלה האחרונה שהוציאה מיקרוסופט – חלונות 2000, והיא תפעל בשילוב עם רכיב DirectX של החברה בגרסה 8. DirectX הוא רכיב שנועד לנתב את משאבי המערכת של המחשב אל משחקים שמורצים על גבי מערכת חלונות, כדי לא לבזבז אותם על אפליקציות שפועלות ברקע ולפגוע במהירות המשחק.

העובדה שהקונסולה החדשה של מיקרוסופט תכיל מעבד פנטיום, דיסק קשיח גדול ומערכת הפעלה כלשהי שמתבססת על חלונות 2000, מעלה תמיהה: האם מדובר במחשב אישי שהתחפש לקונסולה או שמא בקונסולה שרוצה מאוד להיות מחשב. במיקרוסופט ישראל התעטפו בשתיקה כששאלתי על אופיה של המכונה ועל השימושים של רכיביה המוכרים לנו מעולם המחשבים האישיים, ממש כאילו היה מדובר בשלבים הקריטיים של המו"מ עם סוריה. את השאלות נאלצתי להעביר למיקרוסופט ישראל, משם הן נשלחו לרדמונד הרחוקה. דומה שרק שם יש מישהו שמסכים לקחת אחריות ולהשיב על שאלות שנוגעות למכונת המסתורין של גייטס.

אבל מאמר מקיף שהתפרסם בסוף השבוע באתר גיימספוט (http://www.gamespot.com), מסביר שהקונסולה החדשה לא הפכה למחשב, בגלל אי רצונה של מיקרוסופט להסתכסך עם יצרניות החומרה הגדולות שעושות מיליונים מלשכלל ללא הרף רכיבי חומרה כמו מאיצים גראפיים, כרטיסי קול וכו'. אם האנשים ברדמונד היו מחליטים שה־Xbox – פלטפורמה סגורה שלא נועדה לשדרוג – תוכל להריץ משחקי פי־סי רגילים, הם היו נכנסים לעימות עם כל אותן חברות. גם למיקרוסופט יש קווים אדומים.

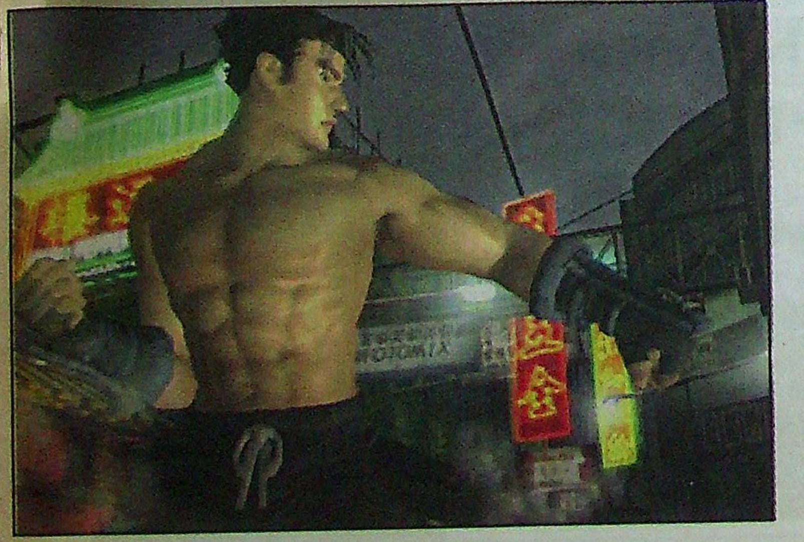
משחקי מחשב רגילים, אם כך, לא יוכלו להיות מורצים על ה־Xbox ולהיפך, אבל בעתיד יש להניח שהתחומים יתמזגו ובעוד שנים אחדות יוכל כל אדם לקחת את דיסק המשחק שלו, ללכת אל חבר ולהכניס אותו אל תוך מכונה אחרת, בעלת תקן זהה. מול האינטרסים העסקיים של יצרניות החומרה הגדולות, צפוי לעמוד אינטרס חזק אף יותר – זה של ציבור הצרכנים.

מי שגדל על מערכת ההפעלה המיתולוגית דוס זוכר את ההתמודדות עם שורות של אותיות ומספרים על רקע שחור, חשב שהמעבר לסביבת חלונות ייטיב עם משתמש הקצה ויפתור אותו מהבעיות שמהן סבל קודם לכן. 10 שנים לאחר הופעת חלונות 3.11 וחמש שנים אחרי ההבטחה הגדולה שלאחר מכן – חלונות 95 – אין אדם בעולם (כולל ביל גייטס) שנפשו לא נקעה מההתרסקויות החוזרות ונשנות של המערכת ומהצורך לערכן את ההתקנים בצורה מסורבלת ולא ידידותית.

מי שמעולם לא נתקלו בבעיות מסוג זה הם שחקני הקונסולות. בפלייסטיישן, בנינטנדו 64 ובדרימקאסט, כל מה שצריך השחקן לעשות זה להכניס את התקליטור לכונן ולהמתין כמה שניות. שחקנים שהתרגלו לסוג כזה של איכות חיים מוצאים את עצמם מקללים נמרצות כל פעם שהם מתבקשים על ידי חלונות לשדרג את הדרייבר של כרטיס המסך החדש שרכשו או לחבר אל המחשב ג'ויסטיק בהליך שתוכנן במרתפי הסיקוריטאטה.

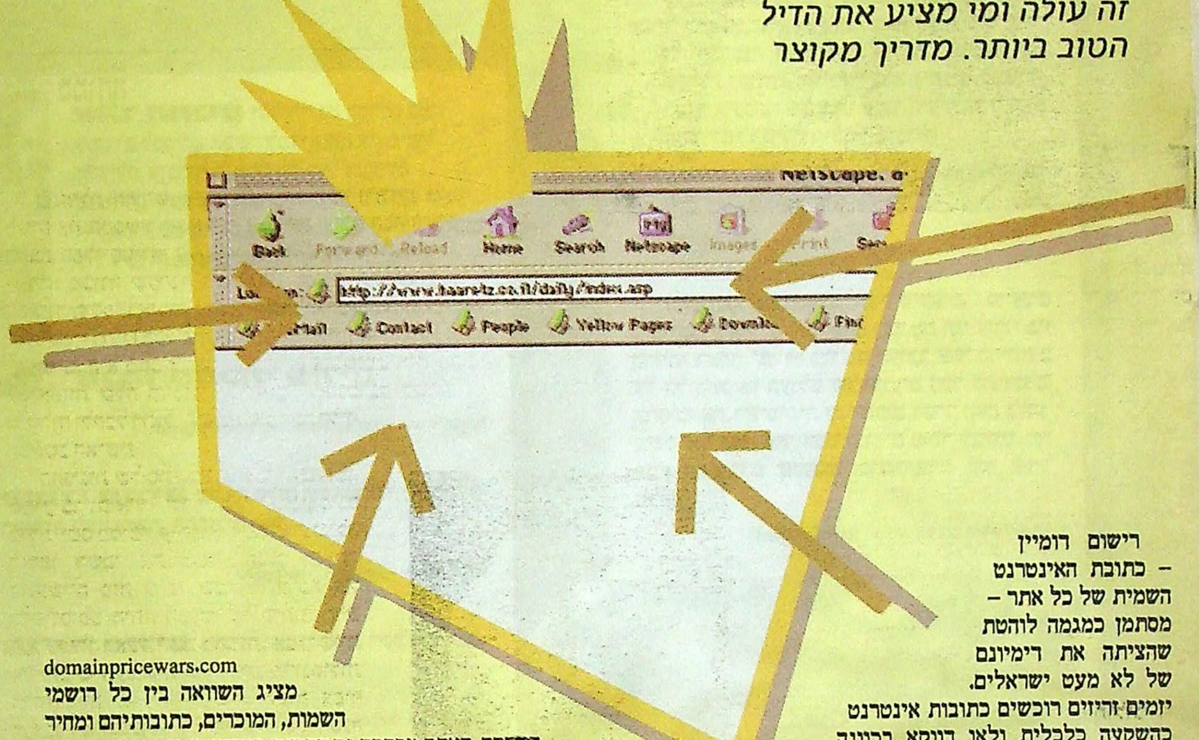
ההמונים שנחשפים ויחשפו בשנים הקרובות אל הקונסולות החדשות, יתרגלו אל החיים הטובים ויזנחו את המחשב האישי – אם זה לא יציע אלטרנטיווה ברמות פישוט חסר תקדים בהפעלה, או אם יטמיע את עצמו בתוך הקונסולה שכבר הוכיחה את עצמה.

את ה־Xbox של מיקרוסופט אפשר לראות כחוזה גנרלית לקראת היום בו יתאחדו המחשב האישי והקונסולה ויהיו למרכז בידור ביתי מושלם – סרטים, משחקים, מוסיקה, אבל גם תוכנות "רציניות". מיקרוסופט, כפי שנכתב כאן לפני כשבועיים, פוחדת מחידושים רדיקליים מדי ולכן יש להניח שוויתרה על האפשרות לחולל בעצמה את המהפכה הזאת. עוד שנתיים־שלוש יהיה מישהו אחר שיעשה את זה לפניה. מי אמר סוני?

מאסטר אוף מיי דומיין

רכישת דומיינים כהשקעה כלכלית מסתמנת כמגמה לוהטת. דרך מי כדאי לרכוש כתובת, כמה זה עולה ומי מציע את הדיל הטוב ביותר. מדריך מקוצר

רישום דומיין – כתובת האינטרנט השמית של כל אתר – מסתמן כמגמה לוהטת שהציתה את דימיונם של לא מעט ישראלים. יזמים זריזים רוכשים כתובות אינטרנט כהשקעה כלכלית ולאו דווקא בכוונה להקים אתר. סכומי הכסף המרשימים ששילמו חברות עסקיות תמורת כתובות בעלות שמות אטרקטיוויים מפתים רבים להשקיע כמה עשרות דולרים לשנה, בתקווה שמישהו יחשוק בשם ויהיה מוכן לשלם על כך.

ראוי לציין שבניית אתר והפעלתו לא מחייבת רכישת דומיין. לא מעט בוני אתרים בישראל, מארחים אתרי אינטרנט למופת בכתובות ארוכות בקהילות שונות, בארץ ובחו"ל, המאפשרות לאחסן בקרבן אתרים בחינם. החיסרון העיקרי בשיטה זו הוא שכתובות האתר לרוב אינן קליטות וכדי למשוך גולשים רבים או להקים אתר מסחרי, עדיף לרשום דומיין בעל שם אטרקטיווי.

רישום דומיין מקומי בישראל

הדרך הזולה לרשום אתר בסיומת ישראלית – org.il, net.il, co.il, ac.il – היא באתר ISOC, הסניף הישראלי של Internet Society. באתר מפורטים (באנגלית) הכללים החדשים לרישום דומיין בישראל שנכנסו לתוקף ב–1 בינואר 1999 וכן תשובות לשאלות נפוצות בתחום רישום הדומיין. ניתן להתעדכן ברשימת הדומיינים המלאה ומומלץ לקרוא היטב על תהליך הרישום, שכולל כמה שלבים. בניגוד לרישום דומיין דרך אתרים בחו"ל, התהליך דרך הסניף הישראלי אינו מיידי ונמשך כמה ימים.

בשלב ראשון יש למלא את הטופס באתר ולהקפיד על כתובת דואל נכונה, שכן קבלת הטופס בחזרה היא תנאי להמשך הרישום. בדואר החוזר מ־ISOC יופיעו הפרטים שנרשמו, לשם אישור המידע. האישור מתבצע על ידי מענה לכתובת ששלחה את מכתב האישור. לאחר כמה ימים נשלח דואל נוסף מ־ISOC, המבשר שהטופס התקבל והבקשה נמצאת בטיפול. בתום תקופת ההמתנה יישלח דואל שלישי המבשר על סיום עיבוד הנתונים. את תשלום החשבון לא ניתן לבצע בצורה מקוונת, והוא נשלח לכתובת הפיסית שמחויב הרוכש לציין בטופס הרישום. מחיר דומיין כיום הוא 60 דולרים לתקופה של שנתיים.

כמה אתרים ישראליים מספקים שירותי רישום שיחסכו את המסלול הארוך שתואר לעיל. אתרים אלו מבטיחים רישום פשוט ומהיר, עם זאת העלות בדרך כלל גבוהה בעשרות דולרים – לעיתים ב-40-50 דולר – לעומת הרישום הישיר במסלול הראשון. שניים מאתרים אלו הם: biz.co.il ו־internic.co.il היתרון: הרישום והתשלום דרך אתרים כאלה קל ומהיר. החיסרון: המחיר גבוה יחסית.

רישום דומיין בינלאומי בחו"ל

מאז נשבר המונופול של Network Solutions (InterNIC) ברישום השמות ברשת, ירדו פלאים מחירי הרישום של כתובות דומיין. המלחמה היא כמובן בעיקר על המחיר, כשכיום ניתן לרשום דומיין במחיר ממוצע של 35 דולרים בלבד לשנה. עם זאת, שירות ותנאי אחסון הם גם פרמטרים שכדאי לשקול לקראת רישום אתר ברשת.

domainpricewars.com מציג השוואה בין כל רושמי השמות, המוכרים, כתובותיהם ומחיר [illegible]קה. האתר מפרסם גם חדשות בנושא דומיין ומציע מכתב תפוצה [illegible] מפרט את העסקות הלוהטות ביותר. בעת הביקור באתר נמצאו בו 26 הצעות של חברות לרישום דומיין, חלקן מוכרות ובעלות מוניטין ואחרות חדשות יותר.

register.com (שם דומיין מוצלח בפני עצמו) נחשב אמין מאוד והרישום בו קל ומהיר. באתר Register נרשמו עד כה יותר ממיליון שמות [illegible]ן. הבדיקה לזמינות השם הרצוי – בסיומות המקובלות org, net, com וכן בשפע סיומות נוספות, לרבות ישראליות – קלה ומהירה. את הפרטים בטופס ההרשמה קל ונוח למלא ובתום ההרשמה יש לציין גם את פרטי כרטיס האשראי ולהעבירם בצורה מאובטחת לחברה. אחת התכונות החביבות באתר זה היא האפשרות לבנות באשף־עזר פשוט עד שלושה דפי פתיחה זמניים לאתר, לשימוש המבקרים או הסקרנים עד להשקה הרשמית.

בדרך כלל כדאי לציין בעמודים הזמניים כי "האתר בבנייה", אולם בהזדמנות זו אפשר לצרף את פרטי בעל הדומיין, למקרה שמישהו (שמוכן לשלם הרבה כסף) יחשוק בשם האטרקטיווי. בניית הדפים פשוטה וקלה ולאחר ביצוע חיוב כרטיס האשראי כבר אפשר לראות את עמודי הפתיחה ברשת. התהליך מהיר ותכליתי הרבה יותר מרישום דומיין מקומי בישראל.

אחסון האתר

אחרי רישום הדומיין צריך לאחסן את האתר היכן שהוא ברחבי הסייברספייס. דרך נפוצה היא להיעזר בשירותי הגוף שרשם את הדומיין לקבלת מקום אחסון על שרתיו. ואולם, בדרך כלל אפשר למצוא עסקות טובות יותר, הכוללת לרוב גם אפשרות להיקף תעבורה גדול יותר, תיבות דואל בחינם, או מחיר אחסון נמוך יותר.

לא מעט אתרים בחו"ל – תופעה שעדיין לא נפוצה באתרים מסחריים בישראל – מאפשרים לאחסן בשרתיהם אתרים חדשים בחינם. ב־Freewebspace.net, אפשר למצוא מדריך מקיף של הצעות לאחסון אתרים בחינם, בנפחי תעבורה שונים. האתר ממליץ גם על מקומות שונים בהם כדאי לאחסן אתר, למשל אתרים שחוסכים ממפעיליהם פרסומות או חלונות נפתחים מעצבנים. אפשר גם להירשם למכתב התפוצה של האתר ולהתעדכן בהצעות העדכניות ביותר.

כמעט בכל פורטל גדול אפשר למצוא פורום לבניית אתרים שיספק מענה לכל שאלה נוספת. מומלצים הפורום של נענע בניהול Xslf. גם הפורומים של וואלה! ו־IOL יספקו תשובות טובות.

כתובות חשובות נוספות:

http://www.greatdomains.com – קרוב לחצי מיליון כתובות דומיין לרכישה, סחר בדומיינים ומידע רב בנושא.

http://www.reignyoudomail.org – מידע מגוון על רישום דומיין.

http://www.icann.org – תאגיד האינטרנט להקצאת שמות. כל מה שצריך ואפשר ללמוד על המדיניות בתחום.

צביקה אלברגר

zvika@haaretz.co.il

נודפי החוק

המדור המשפטי של קפטן אינטרנט

עשינו עסק

חתימה אלקטרונית, הקלקה כפולה לאישור, וסוגיות נוספות שמגדיר חוק חדש בנושא חוזים מקוונים

בשבוע שעבר נדונה במדור זה הצעת החוק להאחדת עסקות במידע ממוחשב, UCITA, שנתקבלה לאחרונה במדינת וירג'יניה. אז נסב הדיון על שאלת הצורך בדין מיוחד לעסקות במידע ממוחשב. השבוע נבחן את אחד המנגנונים אותם מציע החוק – המנגנון המטפל במסחר אלקטרוני – ואת הסוגיות המרכזיות שעולות בהקשר זה.

אחת ההנחות הבסיסיות של ה–UCITA היא כי עליו לאפשר התפתחות של מסחר אלקטרוני במידע ממוחשב. החוק לא מגדיר טכנולוגיה ספציפית, או כפי שמגדירים זאת מנסחיו, החוק הוא technologically neutral.

לגרסת מנסחי החוק, קיימות שלוש סוגיות מרכזיות שאותן צריך דין חוזים העוסק במסחר אלקטרוני להסדיר. הראשונה נוגעת בבעיה הפרוצדורלית, כלומר אישור העסקה. מסחר אלקטרוני מניח שימוש במחשבים לכריתת החוזה. שאלה מקדמית אם כן היא שאלת האימות: האם חתימות אלקטרוניות ומסמכים אלקטרוניים מספקים את דרישות המשפט, הדורש לעיתים מסמך וחתימה, ועוסק, מן הסתם, במסמכים ובחתימות על נייר. סוגיה זו נפתרת על ידי חקיקה שמגדירה מהי חתימה אלקטרונית המספקת את דרישות הדין בהקשר זה.

[illegible]מחצית ממדינות ארצות הברית חוקקו עד עתה חוקים המכירים בחתימה אלקטרונית (בתנאים מסויימים) כמספקת את דרישות הדין, במקום בו הדין דורש חתימה. בימים אלה הופצה על ידי מחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים טיוטה ראשונית להערות של הצעת חוק חתימה אלקטרונית בישראל.

[illegible]קודה שנייה הדורשת הסדר ובה מטפל החוק היא, כיצד מתקבלים התנאים של החוזה האלקטרוני. ה–UCITA מאמץ את עקרונות המשפט המקובל לעניין הבעת הסכמה לתנאי החוזה, גם בהקשר של חוזים אלקטרוניים. הבעה של הסכמה לתנאי החוזה ("קיבול" בשפה המשפטית) מחייבת את הצד המביע את ההסכמה בהינתן, כי אכן ידע שהתנהגותו תיחשב כהסכמה לתנאים. עם זאת, ראוי לציין שהסכמה שכזו תקפה אך ורק אם לצד לחוזה היתה הזדמנות לבחון את תנאי החוזה בטרם הביע את הסכמתו. הדרישה להזדמנות לבחינת תנאי העסקה, היא דרישה שגובשה על ידי הפסיקה בארצות הברית שעסקה בסוגייה. ה–UCITA מעגן הוראה זו במפורש.

ה–UCITA מאמץ את עמדת הפסיקה גם לעניין תוקפם של "חוזי הקש וקבל" וקובע כי על ידי הקשה על מקש "אני מסכים", מתבצע למעשה קיבול. החוק מוסיף על הפסיקה וקובע כי הקשה תעיד על קיבול, רק במקום בו ניתנה הזדמנות לבחון את תנאי העסקה ולשם כך משתמש החוק במנגנון של הקשה כפולה, כדי להבטיח שההקשה לא הייתה מקרית.

עוד מגדיר החוק את מעמדו של "סוכן אלקטרוני". המונח סוכן אלקטרוני מתכוון לתוכנת מחשב שמתוכנתת באופן אוטומטי להשיג מטרות מסויימות, כמו חיפוש ואפילו רכישה של מידע. החוק מגדיר כי פעולות המבוצעות על ידי סוכן אלקטרוני יכולות להיחשב כחוזה לכל דבר. כללי ה–UCITA מתייחסים לפעולות של סוכן שכזה, כפעולות המחייבות את הצד שהשתמש בסוכן והפעיל אותו. עם זאת, מספק החוק מנגנוני הגנה שנועדו לתקן מצבים של טעות או הטעיה מכוונת.

הסוגיה השלישית עוסקת בשאלת השיוך (attribution), כלומר למי משוייכת הפעולה או החתימה. ה–UCITA מאמץ את אחת הגישות הקיימות במשפט לשאלה זו, המטילה את נטל הוכחת השיוך על כתפי הנהנה מהשיוך. עם זאת, נותן החוק בו בזמן תוקף לפרוצדורות שיוך הגיוניות הנהוגות במסחר לצורך זיהוי צד לעסקה.

"פרוצדורת שיוך" שכזו היא פרוצדורה שעליה הסכימו הצדדים ובהיעדר הסכמה שכזו אזי קביעת החוק, היא הקובעת לגבי זיהוי של צד לעסקה כאחראי לפעולה או לחתימה. החוק מעניק תוקף לפרוצדורת שיוך, רק אם היא עומדת במבחן של סבירות מסחרית. מנגנון זה בא להגן על הלקוח, לבל תיאכף עליו פרוצדורת שיוך לא סבירה.

אלה המנגנונים העיקריים בהם עוסק החוק בכל הנוגע למסחר אלקטרוני. החוק ממשיך ומפרט את המנגנונים ועוסק בסוגיות נוספות הנוגעות לעסקות במידע ממוחשב. החוק מפורט ביותר (כ-350 עמודים של חקיקה) ושנוי במחלוקת. עיקר ההתנגדות מגיעה מצד ארגוני צרכנים הרואים בחוק פגיעה בצרכן הקטן. עד כה התקבל החוק רק במדינת וירג'יניה, אולם במדינות נוספות כגון הוואי, אלינוי ואוקלהומה, הוא נמצא בשלבי חקיקה מתקדמים.

יניב פרידמן

yaniv011@inter.net.il

עדיעת הגולשים

פורים • פרות • פסיכולוגיה • פלאש • דרו קארי • גירושים

אתר השבוע

הנקמני

עשר דרכים יצירתיות להתנקם במערכת ההפעלה של המחשב שלכם ולגרום לה להתחנן על חייה. בהקדמה ל"הפצצה", אתר מצחיק שנולד מתוך החוויות המתסכלות ביותר של משתמשי מחשב כבדים, מובטח כי אף אחד מהקישורים לא גורם נזק אמיתי למחשב, אלא רק סימולציות של הרס טוטאלי של דפדפני האינטרנט שלכם, מסכים של טעויות נפוצות, חלונות שלא ניתנים לסגירה, רענון אינסופי של אותו עמוד ורעיונות נוספים הקשורים להחרבת תוכנות מוכרות

http://web.mouser.org/bomb/index.html

המעודכן

שחקנים, ספורטאים, פוליטיקאים, מדענים ומפורסמים אחרים – מי מהם כבר מת ומי עודנו בין החיים? האתר "מי חי ומי מת" עוקב אחר הדיווחים על הליכתם מן העולם של ידועים בכל התחומים, ומעדכן את רשימותיו. זה המקום לברר האם ג'ורג' ברנס עוד כאן, מתי הפסיק דניס פוטר לבעוט, ומי מבין הקשישים שנעלמו מהתקשורת עוד פעיל ואיפה

http://www.neosoft.com/~davo/livedead

הבהמי

חובבי פרות שאוספים סוגים שונים של חפצים בהם מככבת הבהמה החיננית הזו, ישמחו לעיין בעמוד האמנות הפרתית, המכיל אוסף יפה של תמונות, קליפים, גרפיקה ודגמי אותיות שכולם מעוצבים סביב נושא הפרה. פרות לבד, ביחד, בשדה, ברפת, על חפצי נוי, על בגדים ועוד. כולל קטלוג מפורט המקל מאוד על החיפוש וההתמצאות באתר

http://www.gl.umbc.edu/~dschmi1/cows/clipart.html

פורים

סנונית, כרגיל, מציעה אתר פורים משובח. דנים שם במגילה, במשמעויות המשתה, הרעשנים והחגיגות עדלידע. גירסת הפלאש יותר נוצצת, אבל שורת קישורים מאפשרת גם לבעלי דפדפנים צנועים להנות ממידע רב על החג

http://galim.org.il/purim

כל הפורטלים העבריים הקימו אתרי פורים, הטובים שבהם של נטקינג ו-IOL.

"איפור פורים" - הדגמות, טיפים, תמונות והסברים על איך לאפר ילדים, בפורטל החינוך אדו-ווב

http://www.e-du-web.co.il

ההיסטוריה של התחפושות מהמאה ה-19, בלוויית תמונות

http://www.siue.edu/COSTUMES/history.html

אתר הנוער "בונו" מציע תחרות תחפושות מקוונת, משלוח מנות ומשחקים אינטראקטיביים סביב מגילת פורים

http://www.bono.co.il

אתר החגים הולידיי נט מקדיש כמה עמודים לפורים. אפשר למצוא שם את סיפור המגילה, עובדות היסטוריות מול מעשיות עממיות, תחפושות ומסיכות, מתכונים וגם קובצי ריל אודיו עם שירים בעברית וביידיש. זה גם מקום טוב לשלוח ממנו ברכות וירטואליות לפורים

http://www.holidays.net/purim

מבחר מתכוני פורים

http://www.cyber-kitchen.com/holidays/purim

עמודי פורים של ירושלים הווירטואלית, מכילים רעיונות לתחפושות, מתכונים ועוד

http://www.vjholidays.com/purim

חגיגת פורים מקוונת, עם מוסיקת רקע מחרישת אוזניים

http://www.theholidayspot.com/purim

פעילויות לילדים קטנים, מאמרי הדרכה למורים והורים, מקורם של מונחי החג, תקצירי המגילה ועוד

http://www.jajz-ed.org.il/festivls/purim/index.html

בבית המדרש המקוון אפשר למצוא ניתוחים מקוריים של מגילת אסתר

http://www.vbm-torah.org/purim.htm

אתרים חדשים

רדיו קול רגע עלה לרשת

http://www.kol-rega.co.il

גרסת פלאש לאתר המשחקים הישראלי PC-Action

http://www.pc-action.co.il

אמנות בקיסריה, גלריה מקוונת

http://www.art-in-caesarea.co.il/leo.htm

פזמניק, מידע לחייל הוותיק ולמשתחרר הטרי

http://pazamnik.co.il

חברת ויזנט מציגה את חזון הגלישה העתידי שלה

http://www.wiznet.co.il

דפי זהב לשומרי כשרות

http://www.kosheryellowpages.com

על חפירות העיר התלמודית בקצרין

http://www.golan.org.il/park

פורום ייעוץ פסיכולוגי ב"נענע"

http://forums.nana.co.il

פורום גירושים, חדש ב-IOL

http://www.divorce.iol.co.il

בחן את עצמך בדרך למבחנים הפסיכומטריים או למבחני בגרות, ב-

http://www.test4all.com

מילון

extranet. רשת פרטית, המבוססת על הפרוטוקולים המשמשים לתקשורת באינטרנט, אך נועדה להעברת מידע פרטי בתוך חברה או תאגיד ברמת אבטחה גבוהה.

stickiness. שם כללי לכל הגורמים התורמים לכך שגולשים יגיעו לאתר מסויים וישארו בו זמן ממושך. אתרי אינטרנט רבים נמדדים על ידי מפרסמים פוטנציאלים במידת ה"דביקות" שלהם – כלומר, ביכולתם להחזיק אצלם גולשים כמה שיותר זמן.

המצב

1. באינדקס "דפי רשת"

http://dapey.reshet.co.il/data/16.vs

רשומים השבוע 868 פורומים שונים.

2. ברשימת האתרים הפרטיים של האינדקס "אחלה" נרשמו השבוע 29 אתרים המוקדשים להומור

http://achla.co.il/index/private/pri-humor.shtml

בינהם: שיגועים, ארץ הערסים, הבדיחה השבועית, אתר פסוקי הלכה וגם אתאיסט.

תראו מה העכבר הביא על...

דרו קארי

השחקן האמריקאי דרו קארי, גיבור "המופע של דרו קארי", שמשודר בימי רביעי בערוץ 3, נולד ב-23 במאי 1958 בקליבלנד, אוהיו, בן זקונים למשפחת פועלים. כשהיה בן שמונה נפטר אביו מגידול במוח. החוויה הקשה ליוותה את קארי לאורך כל חייו ולדבריו תרמה לדכאונות הממושכים שתקפו אותו ואף לכמה ניסיונות התאבדות. אימו של קארי נאלצה לעבוד שעות ארוכות כדי לפרנס את המשפחה וקארי העביר ימים רבים לבד בבית, מתוכם שעות רבות בצפייה בסרטים מצויירים ובקומדיות.

כשסיים קארי את לימודיו התיכוניים ונרשם לקולג' הוא עדיין לא ידע במה ירצה לעסוק. במשך חמש שנים החליף שוב ושוב את ייעודיו הלימודיים, ולבסוף התייאש וזנח לחלוטין את האוניברסיטה.

קארי נדד ברחבי ארה"ב ועבד בעבודות מזדמנות, בין היתר כמלצר וכפקיד בנק. בשנת 1980, כשנסע לסאן דיאגו לבקר את אחיו, נתקל במודעת גיוס לחיל הנחתים האמריקאי. במשך שש השנים הבאות שירת בצבא. עם סיום שירותו חזר לעיר הולדתו והתפרנס שוב מעבודות מלצרות.

המפנה הגדול בחייו של קארי התרחש לאחר שחבר קרוב הציע לו לכתוב קטעים קומיים לתוכנית רדיו לא מוכרת. ברדיו החל קארי לצבור ביטחון בכשרונות הקומיים שלו, וכעבור זמן מה החל להופיע גם כאמן סטנד-אפ במועדון מקומי.

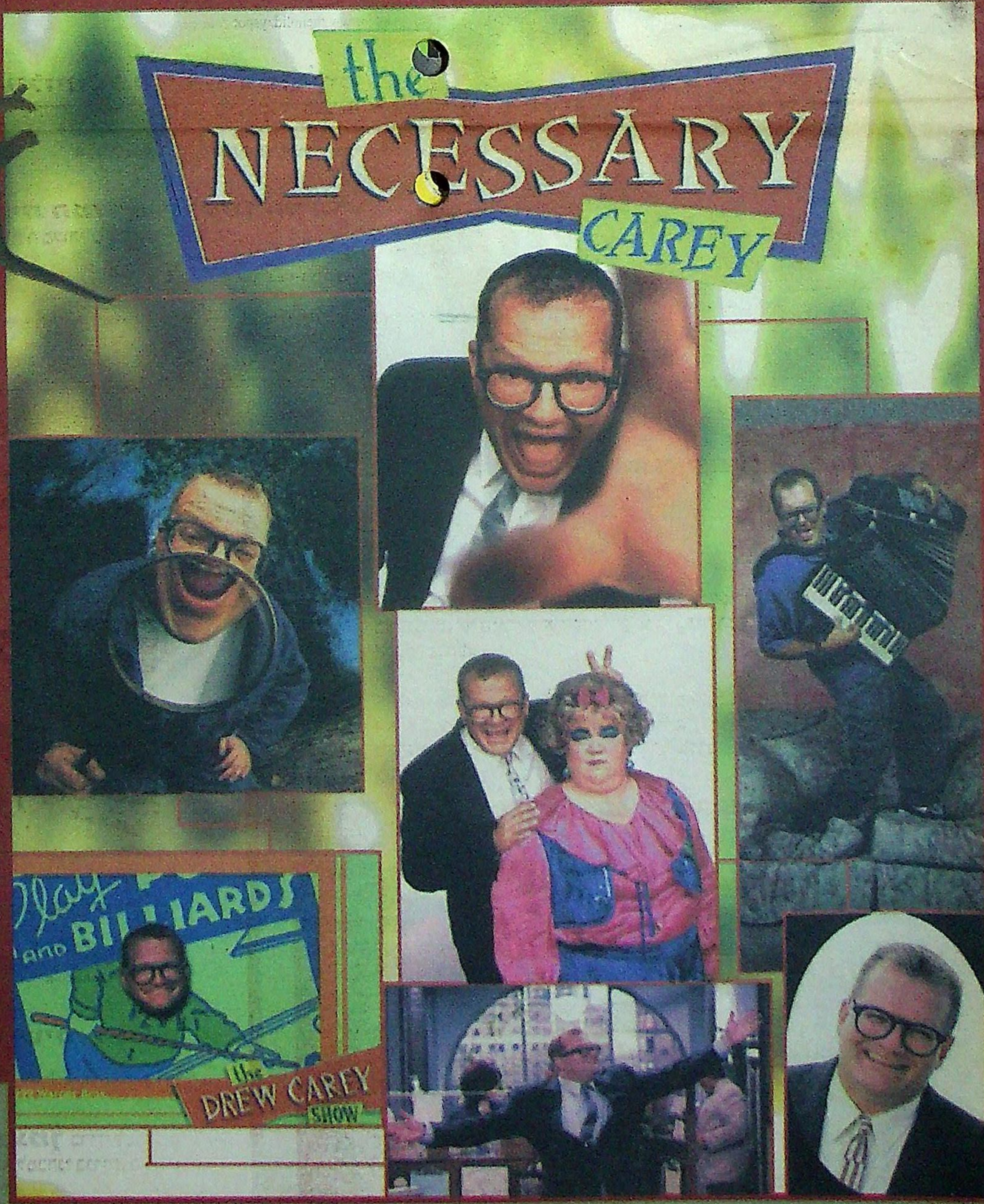

בשנת 1991 הוזמן קארי להופיע בטוק־שאו "הלילה" – אז עוד בהנחיית ג'וני קארסון. קארסון התלהב, והזמין אותו פעמים רבות ליטול חלק פעיל בתוכנית. בשנת 1994 לוהק קארי לסדרה הקומית "The Good life", שלא הצליחה להתרומם ובוטלה בתוך זמן קצר. אבל מפיק הסדרה החליט לא לוותר, ויחד עם קארי פיתח את הרעיון לסדרה הקומית "המופע של דרו קארי".

בעונתה הראשונה, הסדרה לא עמדה בציפיות מנהלי הטלוויזיה ששקלו לבטלה. אולם קארי הצליח לשכנע אותם לתת לו הזדמנות נוספת. התוצאה הפתיעה אפילו את קארי עצמו: ממקום 48 בעונה הראשונה זינק "המופע של דרו קארי" למקום 18 במדד הצפיה נילסון.

ההצלחה, כך נראה, לא עלתה לקארי לראש. אין לו גינוני סלבריטאות בולטים והוא מרבה לבלות במקומות ציבוריים ולחלק חתימות למעריצים. קארי מעולם לא התחתן, וכשהוא נשאל על כך, הוא עונה שהוא מעדיף את חיי הרווקות הלא מחייבים. באשר לתוכניותיו לעתיד הצהיר לאחרונה, שכשייסתיים החוזה שלו עם הטלוויזיה הוא רוצה לגרל זקן ולפרוש לגמלאות.

http//www.drewcareyshow.com
http//abc.go.com/primetime/drew_carey
http//pages.prodigy.net/jtalledo
http//www.geocities.com/Hollywood/Set/8737
http//www.geocities.com/TelevisionCity/5927/drew.html
http//www.geocities.com/TelevisionCity/Set/4202
newsalt.tv.drew-carey

יומן

רביעי 22.3

02:00 צ'ט עם קים פירס, במאית הסרט החדש "בנים אינם בוכים"

http://chat.yahoo.com/c/events/calendar.html

03:00 ראיון עם הלהקה הגותית Type O Negative

http://guitar.com

04:00 צ'ט עם אדריאן פרנץ, המגלמת את אמבר ב"היפים והאמיצים"

http://www.teenhollywood.com

חמישי 23.3

טרם נקבעה שעה הופעה של ה־Cure

http://rollingstone.tunes.com/sections/performance/text/default.asp?afl

02:30 צ'ט עם חברי להקת השרלטנס

http://www.launch.com

שישי 24.3

02:00 צ'ט עם אלן בל, מחבר התסריט של "אמריקן ביוטי"

http://www.barnesandnoble.com

04:00 צ'ט עם חברי נבחרת הסקי של ארה"ב

http://www.ussa.org

04:00 צ'ט עם חברי להקת הספינאטראס

http://www.amuZnet.com

04:00 צ'ט עם הסופר ברט איסטון אליס על ספרו "גלמוראמה"

http://www.borders.com

שבת 25.3

טרם נקבעה שעה הופעה חיה של קול צ'מבר מבית הבלוז בשיקגו

http://www.hob.com/live

שני 27.3

03:00 הופעה חיה של ג'ז מנדולין פרוג'קט

http://www.hob.com/live

המצעד

חמשת כוכבי הטלוויזיה המבוקשים ביותר בווידאו באתר

http://www.videoseeker.com/television/channel.html

ג'יימי לונר מפרופיילר
ג'ון ליתגו מ"מפגשים מהסוג האישי"
ג'ון מהוני ודיוויד הייד פירס מ"פרייזר"
כוכבי "חוק וסדר"
לורן טום מ"Y2K"

פורים · פירוס · פסיכוזיה · פראש · דרו קארי · וירוסים

בהכנת המדור השתתפו עידו דב ודפנה לויינבוין

סלקום
Cellcom
עם סלקום אתה אף פעם לא לבד
i cellcom
מה מעניין אותי ← ישר לסלקום שלי
i work
רוצה להיות כבאי? מחפש ג'י.טי.אי? עם icellcom תקבל מודעות לוח בנושאי עבודה, מכוניות ודירות ישר לסלקום שלך.
בשיתוף עם iol האינטרנט של ישראל
i watch
רוצה לדעת מתי מתחיל שידור חי? עם icellcom תקבל תזכורת מתי מתחילה תכנית הטלויזיה שאתה אוהב, ישר לסלקום שלך.
בשיתוף עם iol האינטרנט של ישראל
i shop
רוצה לדעת איפה לקנות ומה הכי כדאי? עם icellcom תקבל מידע על הדילים והמבצעים הכי חמים ישר לסלקום שלך. בשיתוף עם
TippCom
הטיפ שבא בזמן
www.icellcom.co.il
אז יאללה - איי!